

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

แปลงรูปวัตถุ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

TRANSFORMING OBJECT IMAGES

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2021
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	แปลงรูปวัตถุ
โดย	พิเชษฐ ยิ่งพบ
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิริยญา ดวงรัตน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปริญญา ตันติสุข)

620120016 : ทศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : แปลงรูปวัตถุ, วัตถุกับมนุษย์, ภูมิปัญญาไทย, สุนทรียภาพการรับรู้ใหม่

นาย พิเชษฐ ยิ่งพบ: แปลงรูปวัตถุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “แปลงรูปวัตถุ” มีความมุ่งหมายในการประยุกต์ใช้วัตถุและเศษวัสดุสิ่งของในวิถีชีวิตประจำวันของผู้คนบนพื้นที่สังคม ด้วยการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะประเภท 3 มิติ สื่อผสมจัดวาง จากการแปลงรูปวัตถุอย่างหนึ่งไปสู่รูปทรงวัตถุถึงนามธรรม ที่ให้สาระทางวัตถุที่ต่างออกไปจากบริบทหน้าที่เดิม ด้วยกระบวนการศึกษาทดลอง ประกอบสร้างวิธีการอิสระกลายเป็นผลงานแบบเทคนิคแบบไทย ๆ โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านทัศนศิลป์ผสมผสานกับงานช่างเป็นแนวทางและขอบเขตในการสร้างสรรค์ผลงาน

ข้าพเจ้าเลือกใช้วัสดุสิ่งของทั้งหมดประสิทธิภาพการใช้งาน มาแปลงรูปประกอบสร้างเป็นผลงานศิลปะในรูปแบบเฉพาะ ที่บุคคลทั่วไปอาจมองข้าม กลับมองเห็นถึงความงามในคุณค่าลักษณะพิเศษ ที่ปรากฏบนตัววัตถุ วัตถุที่บ่งบอกถึงการใช้ชีวิตของผู้คนในสังคมเมือง ด้วยการนำเศษวัสดุกลับมาใช้ใหม่ (upcycling) แปลงรูปและสร้างคุณค่าใหม่ ด้วยการศึกษาหลักการ หาแรงบันดาลใจจากสภาพแวดล้อมและ ศิลปินที่ส่งอิทธิพลในการสร้างสรรค์ รวมถึงองค์ความรู้ในการสร้างรูปทรงต่าง ๆ โดยใช้วิธีการอิสระ อาทิเช่น การเชื่อมต่อ การร้อยถัก การปะติด การผูกมัด ฯลฯ อย่างเรียบง่ายตามภูมิปัญญาแบบไทยในการสร้างสุนทรียภาพทางการรับรู้ เพื่อกระตุ้นศักยภาพทางความคิดและศักยภาพของตัววัตถุมากกว่าประโยชน์ใช้สอยทางกายภาพ

วัตถุสร้างสรรค์จากของเหลือใช้ ถูกประกอบร่างสร้างขึ้นมาเป็นวัตถุสิ่งใหม่ เปลี่ยนแปลงการรับรู้ใหม่ ถูกนำเสนอผลงานในรูปแบบการจัดวางในพื้นที่ห้องจัดแสดง (หอศิลป์) ทำให้วัตถุสิ่งนั้นเกิดคุณค่าและแสดงความหมายในฐานะเชิงศิลปะมากกว่าเครื่องใช้ไม้สอยทั่วไป เป็นการบันทึกเรื่องราว ความทรงจำและบอกเล่าประสบการณ์ ซึ่งมีความหมายต่างจากวัตถุเดิม ท้ายที่สุดผลงานสร้างสรรค์ได้แสดงให้เห็นถึงความสมดุลและการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างวัตถุสิ่งของกับมนุษย์ บนวิถีชีวิตการดำรงอยู่ในสังคมเมืองตามช่วงเวลาและความแปรเปลี่ยน

620120016 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : object transformation, objects and human beings, Thai wisdom, aesthetic sense

MR. PICHATE YOUNGPOB : TRANSFORMING OBJECT IMAGES THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR RUTHAIRAT KUMSRICHAN, Ph.D.

The creation of art thesis named “Transforming Object Images” aims to apply objects and scraps of several materials in daily life of people in the social space to create three-dimensional mixed media layout artwork, by transforming an object into another form of semi-abstract object that turns out to have different essence from its original context/function, in the process of which experimental research and assembling by independent method are employed, thereby resulting in product of Thai style technique, using a mixture of visual art knowledge and craftsmanship as a way and scope in creating this artwork.

I opt to use those objects that have run out of efficiency to transform into unique format of artwork that general public might overlook, but are able to reflect beauty on their unique characteristic as appeared on the objects, which are the articles that tell about lifestyle of urban society, and scraps of which are upcycled, transformed; and creating new value by means of principle study, inspiration deriving from environment and influential artists, including knowledge in creating various forms by employing independent methods such as joining, knitting, embroidering, fastening, etc., all of which are done in a simple way according to Thai wisdom, in order to create aesthetic sense to stimulate their conceptual potential as well as the potential in the objects themselves, rather than their physical utilities.

Creative artwork by means of transforming leftovers into new objects with changing perception is presented as a layout format in the exhibition hall (the art gallery), thereby enhancing its value and meaning in term of arts rather than a general appliance, for recording of stories, memories, and experiences, which are far more meaningful than the original objects. Last but not least, this creative artwork

represents balance and interaction between objects and human beings based on lifestyle of urban society in accordance with periods of time and changes.

กิตติกรรมประกาศ

ตลอดระยะเวลากว่า 2 ปี ที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาในระดับปริญญาโทมาบัดนี้ เป็นช่วงเวลา
ที่ข้าพเจ้ามีความสุข มีความสนุก ที่ได้ทดลอง ค้นหาทำสิ่งแปลกใหม่และพบเจอสิ่งใหม่ ๆ ในการ
สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ถึงแม้บางช่วงเวลาอาจพบเจอกับอุปสรรคหรือปัญหาต่าง ๆ ที่เข้ามาเป็นบท
ทดสอบ แต่ในท้ายที่สุดความมุ่งมั่น ตั้งใจในตนเองก็สามารถฝ่าฟันจนสำเร็จ จนเกิดเป็นวิทยานิพนธ์ชุด
“แปลงรูปวัตถุ” จะสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี และมีคุณภาพของการศึกษาค้นคว้าทางด้านศิลปะนั้นไม่ได้
นอกจากการให้ความช่วยเหลือของบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ บิดามารดา และครอบครัวที่เป็นกำลังแรงใจกำลังร่างกาย คอย
ส่งเสริมและสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์ คณาจารย์
ภาควิชาศิลปะไทยและคณาจารย์ทุกท่านในคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ ที่คอยอบรม บ่ม
เพาะ ความรู้ ความสามารถ สั่งสอน ชี้แนะแนวทางในการพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางศิลปะ
เรื่อยมา

ขอบพระคุณศิลปินที่สร้างแรงบันดาลใจและส่องต่อแรงบันดาลใจนั้นจนเกิดการสร้างสรรค์
ผลงาน รวมถึงมิตรสหาย พี่น้องและบุคคลต่าง ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจตลอดมา

ท้ายที่สุดนี้ข้าพเจ้าขอให้ ความดี ความงามและความจริง คุณค่าในการสร้างสรรค์ผลงาน
ศิลปะ ในครั้งนี้ก่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อสังคม บ้านเมืองสิ่งแวดล้อม เพื่อนมนุษย์ในการดำรงอยู่
ร่วมกันตลอดไป

พิเชษฐ ยิ่งพบ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์.....	3
1.3 แนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	3
1.4 ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	4
1.4.1 ขอบเขตทางด้านเนื้อหา.....	4
1.4.2 ขอบเขตทางด้านรูปแบบและเทคนิควิธีการ.....	4
1.4.3 ขอบเขตทางด้านรูปแบบการนำเสนอ.....	4
1.5 ขั้นตอนและเทคนิควิธีการสร้างสรรค์.....	4
1.6 แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์.....	5
1.6.1 แหล่งข้อมูลภาคเอกสาร.....	5
1.6.2 แหล่งข้อมูลภาคสนาม แหล่งวัตถุดิบ.....	5
1.7 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	5
1.7.1 อุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูล.....	5
1.7.2 วัสดุในการสร้างแบบร่างภาพ.....	5

1.7.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	5
บทที่ 2 ข้อมูลในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์.....	7
2.1 ที่มาของความแนวคิดและแรงบันดาลใจ.....	8
2.2 ทักษะคนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	8
2.3 อิทธิพลด้านความเปลี่ยนแปลงทางสังคม.....	9
2.4 อิทธิพลด้านจิตวิญญาณของพื้นที่ในสังคม.....	9
2.5 อิทธิพลรูปแบบงานช่าง.....	10
2.6 อิทธิพลสิ่งประดิษฐ์จากพื้นที่สาธารณะ.....	11
2.7 อิทธิพลจากศิลปิน.....	15
2.7.1 มาร์แชล ดูว์ซ็อง หรือ อ็องรี-รอแบร์-มาร์แชล ดูว์ซ็อง.....	15
2.7.2 ไทวิชิต พึ่งเกษมสมบูรณ์.....	17
2.7.3 สรุปีทธิพลจากศิลปิน.....	19
บทที่ 3 การกำหนดรูปแบบ เทคนิค และวิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	21
3.1 วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	22
3.1.1 การค้นคว้าข้อมูล.....	22
3.1.1.1 การค้นคว้าข้อมูลภาคสนาม.....	22
3.1.1.2 การค้นคว้าข้อมูลภาคเอกสาร.....	22
3.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
3.1.3 การสร้างแบบภาพร่าง.....	22
3.1.4 การประมวลความคิดเชิงทัศนศิลป์.....	23
3.1.4.1 รูปทรง (Form).....	23
3.1.4.2 เส้น (Line).....	24
3.1.4.3 สี (Color).....	24
3.1.4.4 สัดส่วน (Proportion).....	24

3.1.4.5 พื้นผิว (Texture).....	24
3.2 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	25
3.2.1 การสร้างแบบภาพร่าง.....	25
3.2.2 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์.....	25
3.2.3 การเลือกวัสดุสิ่งของ.....	26
3.2.4 ขั้นตอนการประกอบสร้างวัตถุ.....	26
3.2.5 ขั้นตอนเก็บรายละเอียด.....	26
3.3 สรุป.....	32
บทที่ 4 การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์.....	33
4.1 การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์.....	34
4.1.1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1.....	35
4.1.1.1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ.....	39
4.1.1.2 วิเคราะห์ลักษณะที่มาและความหมายในผลงาน.....	39
4.1.2 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2.....	40
4.1.2.1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ.....	42
4.1.2.2 วิเคราะห์ลักษณะที่มาและความหมายในผลงาน.....	42
4.1.3 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3.....	43
4.1.3.1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ.....	46
4.1.3.2 วิเคราะห์ลักษณะที่มาและความหมายในผลงาน.....	46
4.2 การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์.....	47
4.2.1 ผลงานวิทยานิพนธ์.....	48
4.2.1.1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ.....	72
4.2.1.2 วิเคราะห์ลักษณะที่มาและความหมายในผลงาน.....	72
4.2.1.3 วิเคราะห์รูปแบบ.....	73

บทที่ 5 บทสรุป 74

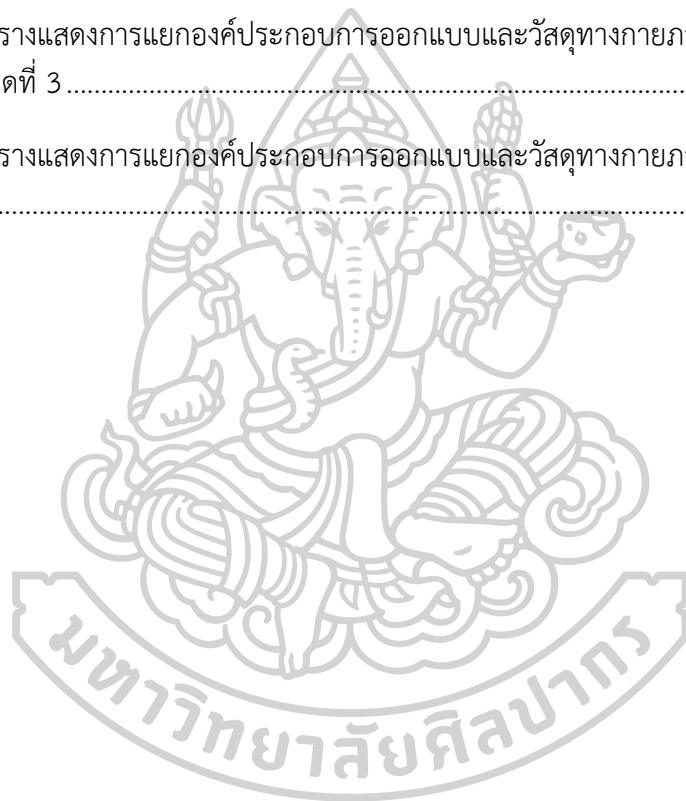
รายการอ้างอิง..... 75

ประวัติผู้เขียน 76

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแสดงการแยกองค์ประกอบการออกแบบและวัสดุทางกายภาพผลงานก่อน วิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1	39
ตารางที่ 2 ตารางแสดงการแยกองค์ประกอบการออกแบบและวัสดุทางกายภาพผลงานก่อน วิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2	42
ตารางที่ 3 ตารางแสดงการแยกองค์ประกอบการออกแบบและวัสดุทางกายภาพผลงานก่อน วิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3	46
ตารางที่ 4 ตารางแสดงการแยกองค์ประกอบการออกแบบและวัสดุทางกายภาพผลงานวิทยานิพนธ์	72

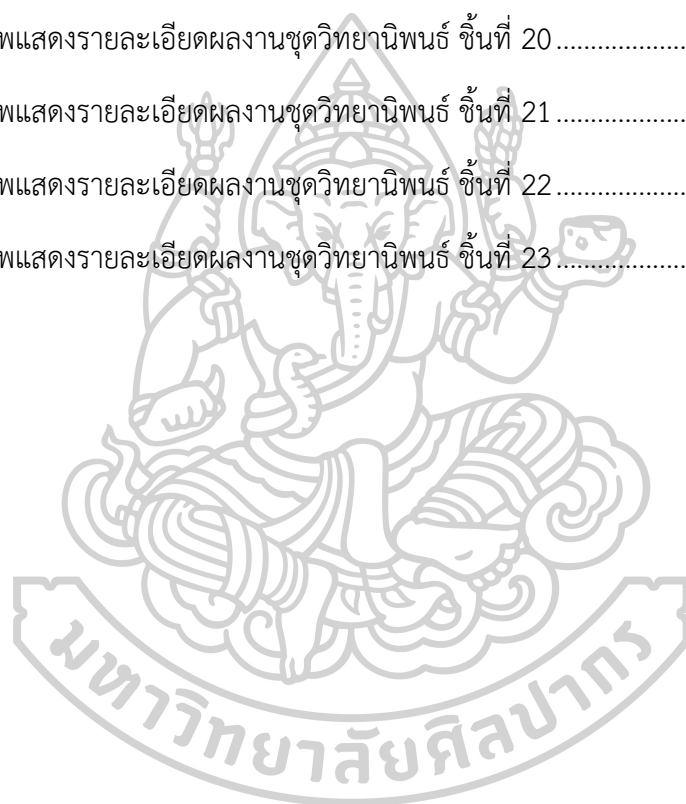

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพแสดงวัตถุจากความคิดสร้างสรรค์ของผู้คนย่านเสาชิงช้า	12
ภาพที่ 2 ภาพแสดงที่กั้นห้ามจอดรถ ในย่านแพร่งนรา ประกอบสร้างขึ้นจากท่อพีวีซี เชือก ลวด.....	13
ภาพที่ 3 ภาพแสดงสิ่งประดิษฐ์จากเศษวัสดุเหลือใช้ในร้านรับซื้อของเก่า ย่านตลิ่งชัน.....	13
ภาพที่ 4 ภาพแสดงการดัดแปลงวัตถุ (แก้ว) ในย่านสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า	14
ภาพที่ 5 ภาพแสดงการประยุกต์ใช้เศษวัสดุ ในย่านสถานีรถไฟชุมทางตลิ่งชัน.....	14
ภาพที่ 6 ภาพแสดงผลงาน Bottle Rack (Porte-Bouteilles) ประติมากรรม ขนาด 59.1 × 36.8 cm. โดย มาร์แชล ดูว์ซ็อง	16
ภาพที่ 7 ภาพแสดงผลงาน Hat Rack, 1917 (reconstructed 1964) โดยมาร์แชล ดูว์ซ็อง.....	17
ภาพที่ 8 ภาพแสดงผลงานจากเศษวัสดุเหลือใช้ในบริเวณสตูดิโอของ ไทวิชิต พึ่งเกษมสมบูรณ์ ที่จังหวัดเชียงใหม่	18
ภาพที่ 9 ภาพแสดงผลงานจากเศษวัสดุเหลือใช้ในบริเวณสตูดิโอของไทวิชิต พึ่งเกษมสมบูรณ์ ที่จังหวัดเชียงใหม่.....	19
ภาพที่ 10 ภาพแสดงแบบภาพร่าง ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “แปลงรูปวัตถุ (Transforming Object Images)”	27
ภาพที่ 11 ภาพแสดงแบบภาพร่าง ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “แปลงรูปวัตถุ (Transforming Object Images)”	28
ภาพที่ 12 ภาพแสดงวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	29
ภาพที่ 13 ภาพแสดงตัวอย่างวัตถุสิ่งของที่ใช้ในการสร้างสรรค์ พอสังเขป.....	29
ภาพที่ 14 ภาพแสดงตัวอย่างขั้นตอนการทดลองวัสดุ เพื่อหาความเป็นได้และความเหมาะสมของผลงาน.....	30
ภาพที่ 15 ภาพแสดงตัวอย่างขั้นตอนการประกอบสร้างผลงาน.....	30
ภาพที่ 16 ภาพแสดงตัวอย่างขั้นตอนการประกอบสร้างผลงาน.....	31
ภาพที่ 17 ภาพแสดงตัวอย่างขั้นตอนการประกอบสร้างผลงาน.....	31

ภาพที่ 18 ภาพแสดงตัวอย่างขั้นตอนการเก็บหรือเพิ่มเติมรายละเอียดของผลงาน	32
ภาพที่ 19 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1	35
ภาพที่ 20 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1	36
ภาพที่ 21 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1	37
ภาพที่ 22 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1	38
ภาพที่ 23 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2	40
ภาพที่ 24 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2	41
ภาพที่ 25 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3	43
ภาพที่ 26 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3	44
ภาพที่ 27 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3	45
ภาพที่ 28 ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์	48
ภาพที่ 29 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1	49
ภาพที่ 30 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2	50
ภาพที่ 31 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3	51
ภาพที่ 32 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4	52
ภาพที่ 33 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5	53
ภาพที่ 34 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6	54
ภาพที่ 35 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7	55
ภาพที่ 36 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 8	56
ภาพที่ 37 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 9	57
ภาพที่ 38 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 10	58
ภาพที่ 39 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 11	59
ภาพที่ 40 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 12	60
ภาพที่ 41 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 13	61

ภาพที่ 42 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 14	62
ภาพที่ 43 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 15	63
ภาพที่ 44 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 16	64
ภาพที่ 45 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 17	65
ภาพที่ 46 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 18	66
ภาพที่ 47 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 19	67
ภาพที่ 48 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 20	68
ภาพที่ 49 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 21	69
ภาพที่ 50 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 22	70
ภาพที่ 51 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 23	71

บทที่ 1

บทนำ

วัตถุประสงค์ ตามความหมายในพจนานุกรม ราชบัณฑิตยสถานหมายถึง สิ่งของ วัตถุประสงค์ของจึงเป็นสิ่งที่เกิดจากมนุษย์เป็นผู้คิดและผู้กระทำสร้างสรรค์ขึ้น เพื่อประโยชน์ในการใช้สอยของตนและผู้อื่นในการดำรงชีพ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัตถุประสงค์ (Object) คือสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและอยู่คู่กับมนุษย์ตลอดเวลาตั้งแต่เกิดจนตาย วัตถุประสงค์ของล้วนเข้ามามีบทบาทในการใช้ชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นข้าวของเครื่องใช้ สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์การทำมาหากิน ของเล่นของสะสม ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีลักษณะทางกายภาพที่แตกต่างกัน ทั้งขนาด รูปร่าง รูปทรง สี สัน น้ำหนัก ผิวสัมผัส รวมถึงกลิ่นและเสียง ซึ่งถูกคิดและผลิตขึ้นมา โดยแยกประเภทและวัตถุประสงค์ในการใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้มนุษย์เข้าถึงหรือเสพได้ง่าย สะดวกสบายไม่สับสนในการดำรงชีวิตประจำวัน วัตถุประสงค์ของหรือวัตถุประสงค์ของล้วนเกิดขึ้นมาจากความจำเป็น และความต้องการในการดำรงชีวิตของมนุษย์ อาทิเช่น ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคและอาหาร สิ่งของเหล่านี้คือวัตถุประสงค์ของตามปัจจัยขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่พึงหาได้ แต่มนุษย์เป็นสัตว์ชนิดเดียวที่มีความคิดสร้างสรรค์ จึงไม่ยอมที่จะหยุดคิดและพัฒนาสิ่งต่าง ๆ พยายามค้นหาความแปลกใหม่ และความท้าทายให้กับตนเองอยู่เสมอ เพราะความคิดสร้างสรรค์ การประยุกต์ใช้ การดัดแปลงและการพลิกแพลงข้าวของ มีอยู่ในยีนของมนุษย์ทุกคน โดยถูกส่งผ่าน ถ่ายทอดมารุ่นสู่รุ่นจากอดีตถึงปัจจุบัน วัตถุประสงค์ของจึงสามารถบ่งบอกเรื่องราว ความเป็นมา รสนิยม วิถีความเป็นอยู่ วัฒนธรรม เชื้อชาติ ภาษาของมนุษย์ในแต่ละสังคม รวมถึงยุคสมัยและพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ผ่านตัวแปรสำคัญที่สามารถสังเกตได้อย่างง่ายคือ วัตถุประสงค์ของหรือข้าวของเครื่องใช้ที่ถูกประดิษฐ์สร้างขึ้นมา เพราะทุกการคิดค้น การสร้างขึ้น และการดัดแปลงสิ่งต่าง ๆ นั้นย่อมบอกได้ถึงอัตลักษณ์และแฝงความเป็นวัฒนธรรมนั้นเอาไว้

การสร้างสรรค์ (Create) มีอยู่ในตัวของมนุษย์ทุกคน ทุกเชื้อชาติ ภาษาและวัฒนธรรม ไม่เว้นแม้แต่คนไทย การสร้างสรรค์แบบไทย ๆ (Thai Creativity) คือ นิสัยแห่งนักสร้างสรรค์ นักประดิษฐ์ นักดัดแปลง และนักพลิกแพลงประยุกต์ใช้ วัตถุประสงค์ของรอบข้างทั้งที่ยังคงมีประโยชน์และหมดประโยชน์ในการใช้งานให้เหมาะสม เข้ากับสถานการณ์หรือความจำเป็นในการใช้งานในเวลานั้น อันมีบุคลิกลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งของคนไทย ที่หน้าตาดูพิลึก แปลกประหลาด คล้ายกับการตัดปะ (Collage) หรือการจับแพะชนแกะ ทำแบบตามมีตามเกิด แต่ตอบสนองกับความต้องการและการใช้งาน ต่อวิถีความเป็นอยู่ของผู้คนและอาชีพในสภาพแวดล้อมของพื้นที่นั้น ๆ เป็นสิ่งที่สามารถพบได้

ทั่วไปตามท้องถนน ซอกซอย อาคารห้างร้าน แคมป์คนงานก่อสร้าง วินรถจักรยานยนต์ ฯลฯ กระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ในสังคมเมือง (กรุงเทพฯ) รวมถึงสังคมแบบชนบท สามารถพบเห็นสิ่งประดิษฐ์ที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ การดัดแปลงและการซ่อมสร้างวัตถุสิ่งของเหล่านี้หรือสิ่งที่ข้าพเจ้าเรียกว่า วัตถุสิ่งของแบบไทยประยุกต์ ที่มีรูปร่าง หน้าตาน่าสนใจ แผงไปด้วยความเรียบง่าย สื่อตรงไปตรงมา มีอารมณ์ขันและความสนุกสนานทั้งความคิดและการแสดงออก ตามอุปนิสัยของคนไทย ทำให้ข้าพเจ้านึกย้อนกลับไปในวันวัยเยาว์ ซึ่งมีมุมมองและความเห็นต่างจากคนทั่วไปในวันเดียวกัน ทั้งสิ่งแวดล้อมที่อาศัยอยู่ การเก็บและรักษาข้าวของเป็นสิ่งที่ดีที่ตนทำมาตั้งแต่วัยเยาว์ ด้วยความคิดที่ว่าของสิ่งนั้นย่อมเกิดประโยชน์ไม่วันใดก็วันหนึ่ง มาผสมรวมกับลักษณะนิสัยอยู่ไม่นิ่ง ชอบประดิษฐ์ทดลอง ดัดแปลงวัตถุสิ่งของเครื่องใช้รวมถึงของเล่น จากความสนใจผสมกับจินตนาการแปรเปลี่ยน วัตถุสิ่งของรอบข้าง หรือแม้แต่เศษขยะดูไร้ค่าที่พบเห็นทั่วไปให้กลายเป็นชิ้นงานที่สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินและความภาคภูมิใจที่สามารถทำสิ่งต่าง ๆ เล่นเองได้ ถึงแม้วัตถุเหล่านั้นจะไม่ได้สร้างคุณค่าหรือประโยชน์ต่อบุคคลอื่น เพียงแต่มีประโยชน์และตอบโจทย์ความต้องการของตนก็เพียงพอแล้ว เช่นการนำวัสดุข้าวของธรรมดาใกล้ตัวมาประกอบสร้างใหม่ตามจินตนาการและความคิด อย่างเช่น ถ้วยเบหมีกึ่งสำเร็จรูป ลูกโป่งและตะเกียบ ถู้นำมาประกอบสร้างใหม่แปลงกลายเป็นเครื่องดนตรี ฝูงพลาสติกผูกเข้ากับกิ่งไม้กลายเป็นกระซอนตักปลาหรือแม้แต่ฝาขวดน้ำสีฟ้าเอามาติดกับแกนกระดาษทิชชูเป็นรถแข่ง ฯลฯ

จากความประทับใจในวันวัยเยาว์ได้ ส่งอิทธิพลนำมาสู่การค้นหา วิธีการจัดการกับวัตถุสิ่งของแบบไทย ๆ ของคนไทยในสังคมเมืองปัจจุบัน ผ่านสิ่งของต่าง ๆ ที่ถูกสร้างขึ้นมาจากบุคลากรที่อาศัยในสังคม สามารถบ่งบอกถึงลักษณะนิสัยส่วนตัว วิธีความเป็นอยู่รวมถึงลักษณะของอาชีพ แต่ในขณะที่เดียวกันวัตถุสิ่งของเหล่านั้นก็สะท้อนสุนทรียะทางศิลปะได้เช่นกัน ผ่านการออกแบบ หยิบจับ เลือกลงใช้ ขนาด รูปร่างหน้าตา สีสันท ฯลฯ ล้วนเป็นสิ่งที่น่าสนใจและน่าค้นหาถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่ปรากฏทั้งความคิด การใช้งานและการนำเสนอสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้ข้าพเจ้าได้คิด จินตนาการและทดลองแก้ปัญหาต่อไปสู่สิ่งอื่นที่คนทั่วไปมองข้าม หรือมองไม่เห็นสิ่งเล็ก ๆ เหล่านี้ ทว่าการเปลี่ยนแปลงใหม่ให้กับวัตถุสิ่งของ หรือข้าวของเหลือใช้ไปสู่ปลายทางแห่งความหมายใหม่ หรือเป็นการสร้างบทบาทใหม่ ต่อยอดจากความคิดเดิม ประสบการณ์เดิมที่ติดอยู่ในตัวของวัตถุไปสู่การสื่อสารใหม่ที่กำลังพูดถึงเรื่องราว การใช้ชีวิต ความหมายและประเด็นคำถามถึงความเป็นไทยยุคใหม่ในสังคมเมืองที่มีการเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลง และรับเอาวัฒนธรรมจากที่อื่นอยู่ตลอดเวลา หรือเป็นการอภิวตรอย่างรวดเร็วทางวัตถุนิยมและการขับเคลื่อนของสังคมไทย แปลงจากเดิมเป็นการผสมผสานจนเกิดเป็นอัตลักษณ์ใหม่ การสื่อสารออกมาในรูปแบบลักษณะของการประกอบสร้าง ดัดแปลง พลิกแพลง และการประยุกต์ใช้วัตถุสิ่งของ สามารถแบ่งวัตถุออกได้เป็น 2 ประเภท วัตถุสิ่งของประเภทที่ 1 คือ วัตถุสิ่งของที่เป็นวัตถุอุตสาหกรรมหรือวัตถุสิ่งของเชิงพาณิชย์ อย่างเช่น โคมไฟ ท่อเหล็ก ล้อรถเข็น

ฯลฯ และวัตถุสิ่งของประเภทที่ 2 คือ วัตถุสิ่งของที่เกิดจากชาวบ้านหรือวัตถุสิ่งของที่มาจากวัฒนธรรมชนบท เช่น ไม้แกะสลัก เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา ฯลฯ วัตถุ 2 ประเภทนี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อตอบโจทย์พฤติกรรมการใช้สอยที่ต่างกัน แต่สามารถบ่งบอกถึงเรื่องราว ความต้องการ การใช้ชีวิตของผู้คนเหมือนกัน ถูกลำมาประกอบสร้าง ผสมผสานด้วยกระบวนการ กรรมวิธี อย่างเรียบง่าย ตรงไปตรงมา เผยให้เห็นถึงเทคนิคและร่องรอยในการสร้าง เช่น การเชื่อม การมัด การผูก การตอก ฯลฯ ด้วยวิธีการนำเสนอแบบชาวบ้าน ที่คุ้นชิน มีรูปร่างหน้าตาแปลกประหลาด ดูสนุกและชวนให้คิดว่าวัตถุสิ่งนั้นคืออะไร ในรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยที่ตัวของวัตถุยังคงรูปร่าง สี สัน ร่องรอยเหมือนเดิม เพียงแต่ถูกแปรเปลี่ยนและถูกสร้างคุณค่าใหม่ขึ้นมาอีกครั้ง ถึงแม้ไม่ได้อยู่ในบริบทเดิมแต่ยังคงบทบาทสำคัญในหน้าที่ใหม่และแฝงมนต์เสน่ห์แบบไทย

1.2 วัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์

1.2.1 เพื่อศึกษาสังคมไทยปัจจุบัน จากการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพของสังคม หรือการอภิวัตรอย่างรวดเร็วทางวัตถุสิ่งของ และการขับเคลื่อนของสังคมไทย แปรเปลี่ยนจากเดิมหรือผสมผสานจนเกิดอัตลักษณ์ใหม่ ผ่านสิ่งคุ้นเคยและเข้าถึงง่ายอย่างวัตถุสิ่งของเครื่องใช้ทางสังคม

1.2.2 เพื่อศึกษาความหมายในการประกอบสร้างวัตถุ ที่บ่งบอกถึงวิธีการจัดการหรือแก้ไขปัญหาบนวัตถุสิ่งของเครื่องใช้แบบวิถีการไทย ๆ ที่สะท้อนความเรียบง่าย ตรงไปตรงมา ในลักษณะของการทำมือซึ่งเป็นกลไกทางธรรมชาติอย่างหนึ่ง หรือความเป็นสัญลักษณ์ของผู้คนที่อาศัยอยู่ในเมือง มาแสดงออกในรูปแบบของการออกแบบ ประติษฐ์ ซ่อมสร้าง พลิกแพลง ประยุกต์ดัดแปลงข้าวของริมทางเพื่อตอบโจทย์พฤติกรรมการใช้งานและการใช้ชีวิต

1.2.3 เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน 3 มิติ ในลักษณะรูปแบบศิลปะสื่อผสมและศิลปะจัดวาง ที่เกิดจากการผสมผสานวัตถุสิ่งของจนเกิดอัตลักษณ์ใหม่ แฝงความเป็นรูปแบบบุคลิกลักษณะแบบไทย

1.3 แนวความคิดในการสร้างสรรค์

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “แปลงรูปวัตถุ (Transforming Object Images)” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานขึ้นจากความหลงใหล โดยให้ความสำคัญกับวัตถุสิ่งของ หรือข้าวของเครื่องใช้ที่ผ่านการใช้งานมาแล้ว นำมาเป็นวัตถุ (Object) บันดาลใจแรกเริ่ม จากสิ่งที่ปรากฏอยู่บนตัวของวัตถุสิ่งนั้น ไม่ว่าจะเป็นร่องรอย ความบูดเบี้ยว ความผุกร่อน รอยกะเทาะ ความหลุดร่อน รูปทรง สี สัน ฯลฯ ในลักษณะทางกายภาพ ล้วนเป็นความงามในแบบสามัญที่บ่งบอกได้ถึงชีวิตชีวาและเรื่องราวอันน่าสนใจ สอดแทรกอยู่ในตัวของวัตถุสิ่งของเหล่านั้น จากข้าวของแบบอุตสาหกรรมที่สะท้อนถึงชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคมเมือง สู่ประเด็นการตั้งคำถามถึงความเป็นไทย ว่าสิ่งใดคือความเป็นไทยในบริบทสังคมปัจจุบัน ที่ไม่ได้เป็นแบบประเพณีนิยม (ไทยประเพณี) ในวัฒนธรรมเมืองอย่าง

กรุงเทพมหานคร ที่มีการแปรเปลี่ยนและเกิดการขับเคลื่อนจากปัจจัยต่าง ๆ ทางสังคมอยู่ตลอดเวลา ผ่านกลไกทางธรรมชาติของผู้คนที่อาศัยอยู่ในเมือง หรืออีกนัยยะหนึ่งผลงานชุดนี้กำลังบ่งบอกถึงการปรับตัว การแก้ไขปัญหาหรือหาทางออก ในการดำเนินชีวิตของผู้คนถึงการเข้าถึงคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นผ่านวัตถุดิบของในชีวิตประจำวัน

1.4 ขอบเขตของการสร้างสรรค์

1.4.1 ขอบเขตทางด้านเนื้อหา

1.4.1.1 นำเสนอสังคมไทยในปัจจุบัน แสดงถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ อาชีพและวัตถุดิบของเครื่องใช้ รวมถึงวัตถุดิบของดัดแปลง จากสิ่งแวดล้อมในสังคมเมืองปัจจุบันที่เกิดจากการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ถ่ายทอดอารมณ์ ความทรงจำ ประสบการณ์ร่วมและความประทับใจ รวมถึงกระบวนการในการประกอบสร้างวัตถุดิบของเครื่องใช้แบบชาวบ้าน ผู้คนที่อาศัยอยู่ในเมือง เกิดผลลัพธ์หรือความเป็นไปได้จากรูปทรงทางศิลปะ สร้างจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ใหม่แก่ผู้เสพผลงานจากประสบการณ์รับรู้ของแต่ละบุคคล

1.4.2 ขอบเขตทางด้านรูปแบบและเทคนิควิธีการ

1.4.2.1 รูปแบบผลงาน 3 มิติ ในลักษณะสื่อผสมและศิลปะจัดวางจากการประกอบสร้างและแปลงรูปวัตถุดิบของ

1.4.2.2 สร้างสรรค์ผลงานจากการประกอบสร้างและแปลงรูปวัตถุดิบของ ด้วยเทคนิคกระบวนการต่าง ๆ อาทิ ถอด รื้อ ตัด ต่อ เติม ย่อ ยืด ขยายและประกอบสร้างรูปทรงใหม่ เป็นต้น โดยมีทั้งหลักการประกอบสร้างอย่างจริงจังและอิสระไร้รูปแบบที่ตายตัว

1.4.3 ขอบเขตทางด้านรูปแบบการนำเสนอ

1.4.3.1 นำเสนอผลงาน 3 มิติ ในรูปแบบสื่อผสมและศิลปะจัดวาง อาทิ ห้อยลอยอยู่ในอากาศ แขนง พิงติดผนัง วางอยู่บนพื้น เป็นต้น ประสานและเชื่อมโยงกับพื้นที่ห้องจัดแสดงผลงาน

1.5 ขั้นตอนและเทคนิควิธีการสร้างสรรค์

1.5.1 ค้นหาแรงบันดาลใจจากการศึกษาข้อมูลความสนใจในประเด็น เรื่องราวและปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทางสังคมปัจจุบัน โดยค้นคว้าจากข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์และการสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว

1.5.2 วิเคราะห์ประเด็นจากการศึกษาข้อมูลเรื่องราวความสนใจในประเด็นต่าง ๆ ทางสังคมที่เป็นปรากฏการณ์เกิดขึ้น ณ ปัจจุบัน

1.5.3 ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักการและวิธีการประกอบสร้างวัตถุ ลงพื้นที่สำรวจในพื้นที่จริงในสังคม รวมถึงศึกษาผลงานของศิลปินที่มีความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน ทั้งในแง่กายภาพ กระบวนการคิดและแนวความคิดของการสร้างสรรค์

1.5.4 ลงพื้นที่สำรวจและค้นหาวัสดุที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เช่น ตลาดขายของเก่าและร้านรับซื้อของเก่า เพื่อหาแรงบันดาลใจ เทคนิครวมถึงวิธีการคิดการนำเสนอแบบใหม่

1.5.5 สร้างแบบภาพร่างผลงานคร่าว ๆ จากวัตถุดิบของที่เป็นแรงบันดาลใจแรกเริ่ม เป็นลายเส้น 2 มิติ

1.5.6 สร้างสรรค์ผลงานจากชุดข้อมูลและชุดวัสดุที่ได้ทำการศึกษา

1.5.7 นำเสนอและเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ออกสู่สาธารณะชน

1.6 แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์

1.6.1 แหล่งข้อมูลภาคเอกสาร

แหล่งข้อมูลภาคเอกสาร ได้แก่ หนังสือ บทความ บทความออนไลน์และสื่อออนไลน์

1.6.2 แหล่งข้อมูลภาคสนาม แหล่งวัตถุดิบ

แหล่งข้อมูลภาคสนาม แหล่งวัตถุดิบ ได้แก่ ตลาดขายของเก่าและร้านรับซื้อของเก่า

1.7 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1.7.1 อุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูล

1.7.1.1 อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ กล้องถ่ายรูป โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก

1.7.1.2 อุปกรณ์เครื่องเขียน ได้แก่ สมุดจดบันทึก กระดาษ ดินสอ ปากกา

1.7.2 วัสดุในการสร้างแบบร่างภาพ

1.7.2.1 สมุดร่างภาพ

1.7.2.2 เศษกระดาษ

1.7.2.3 ดินสอ

1.7.2.4 ปากกาเคมี

1.7.2.5 ดินสอสี (สีไม้)

1.7.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1.7.3.1 เศษวัสดุเหลือใช้ เช่น เศษเหล็ก ท่อนไม้ ตะแกรง สเตนเลส ฯลฯ

1.7.3.2 วัสดุสิ่งของใช้แล้ว เช่น โคมไฟ กระจกรถจักรยานยนต์ ไม้แกะสลัก ฯลฯ

1.7.3.3 ตู้เชื่อมเหล็กไฟฟ้า รูปเชื่อมเหล็ก ค้อน ตะปู น็อต หินเจียร สว่าน กระจดาษ
ทราย ตะไบขัด สีฟันเคลือบด้าน สีน้ำมันทาเหล็ก ตลับเมตร ไม้ฉาก

บทที่ 2

ข้อมูลในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “แปลงรูปวัตถุ (Transforming Object Images)” เกิดจากสิ่งประทับใจ หลงใหล ที่ตนมองเห็นถึงความสำคัญและความงาม ในความไม่สมบูรณ์แบบบนวัตถุสิ่งของสามัญ อย่างสิ่งของเหลือใช้หรือสิ่งของที่ถูกใช้แล้ว (leftovers) มาบอกเล่าเรื่องราวผ่านการสร้างสรรค์จากประสบการณ์ การสังเกตและการซึมซับ ด้วยการแสดงออกและการนำเสนออย่างเรียบง่าย ตรงไปตรงมาแบบชาวบ้านที่คุ้นชิน บนพื้นที่สาธารณะในสังคมเมืองอย่างกรุงเทพฯ ด้วยการแปรเปลี่ยน ประยุกต์ใช้ ดัดแปลงวัตถุซ้ำของจากความคิดสร้างสรรค์แบบเฉพาะตัว มีรูปร่างหน้าตาพิลึก แปลกประหลาด ในรูปแบบกึ่งนามธรรม ไม่ยึดติดในคติแบบแผน ชวนสนุก ขบขันและชวนให้คิดถึงที่มาที่ไปของวัตถุสิ่งนั้นที่ถูกแปรเปลี่ยนไปสู่สิ่งใหม่ คุณค่าแบบใหม่ในบทบาทสำคัญในหน้าที่ใหม่ และยังคงแอบแฝงไปด้วยอัตลักษณ์และมนต์เสน่ห์แบบไทย ๆ

ข้อมูลในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุด “แปลงรูปวัตถุ (Transforming Object Images)” เนื่องจากการสร้างสรรค์ผลงานโดยหยิบยกเอาวัสดุในพื้นที่ต่าง ๆ หรือวัสดุเหลือใช้ ทำให้ชุดข้อมูลจะต้องมีความเกี่ยวเนื่องเข้ากับความเป็นสังคมทั้งในแง่ของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การสำรวจวัสดุที่มาจากต่างพื้นที่กัน ตลอดไปจนถึงนัยยะที่ซ่อนเร้นของวัสดุเหล่านั้นที่มีต่อผู้คน โดยแบ่งข้อมูลในการศึกษาและสร้างสรรค์ได้ดังนี้

- 2.1 ที่มาของความแนวคิดและแรงบันดาลใจ
- 2.2 ทักษะคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์
- 2.3 อิทธิพลด้านความเปลี่ยนแปลงทางสังคม
- 2.4 อิทธิพลด้านจิตวิญญาณของพื้นที่ในสังคม
- 2.5 อิทธิพลรูปแบบงานช่าง
- 2.6 อิทธิพลสิ่งประดิษฐ์จากพื้นที่สาธารณะ
- 2.7 อิทธิพลจากศิลปิน
 - 2.7.1 มาร์แชล ดูว์ซ็อง หรือ อ็องรี-รอแบร์-มาร์แชล ดูว์ซ็อง
 - 2.7.2 ไทวิชิต พึ่งเกษมสมบูรณ์
 - 2.7.3 สรุปีทธิพลจากศิลปิน

2.1 ที่มาของความแนวคิดและแรงบันดาลใจ

ความทรงจำในวัยเยาว์ สร้างความประทับใจ หล่อหลอมและส่งอิทธิพล ต่อการรับรู้ การมองเห็นสิ่งของต่าง ๆ รอบข้างอย่างมีคุณค่า และมองลึกไปถึงประโยชน์ที่สุดของวัตถุสิ่งนั้น ความรู้สึกเช่นนี้ยังคงไหลเวียนและยังคงทำงานอยู่ตลอดเวลา การเรียนรู้และเติบโตมา กับสภาพแวดล้อมที่มีการเคลื่อนไหว แปรเปลี่ยนและรับเอาวัฒนธรรมจากที่อื่นอยู่ตลอดเวลา หรือเป็น การอภิวัดอย่างรวดเร็วทางวัฒนธรรมและการขับเคลื่อนของสังคมเมือง (กรุงเทพฯ) เช่นนี้ ข้าพเจ้าเฝ้า สังเกตถึงการปรับตัวและอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคมที่สะท้อนลงบนวัตถุสิ่งของหรือข้าวของเครื่องใช้ ตามพื้นที่สาธารณะ ด้วยความสนใจในลักษณะทางกายภาพ การนำเสนอและวิถีคิดเหล่านั้น

ความคิดสร้างสรรค์ (creativity) เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติของมนุษย์ ตั้งแต่มนุษย์ถือกำเนิด ขึ้นมาบนโลกหรือออกมาจากครรภ์มารดา มนุษย์รู้จักการเอาตัวรอด ปรับตัวและเรียนรู้กับสิ่งที่มีรอบ ข้าง นำมาสู่การประดิษฐ์คิดค้นวัตถุสิ่งของเพื่อตอบสนองความต้องการในวิถีชีวิต ให้เกิดความง่ายและ สะดวกสบายในการดำรงอยู่จากอดีตถึงปัจจุบัน เพราะมนุษย์ไม่ยึดติดกับกรอบความคิดเดิม ๆ วัตถุสิ่ง ต่าง ๆ จึงถูกพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้เข้ากับปัจจัยการดำรงชีวิต เหตุการณ์หรือความแตกต่างด้าน พื้นที่อยู่อาศัย

ความคิดสร้างสรรค์แบบไทย คือความคิดแบบอิสระและไร้กรอบข้อจำกัดใด ๆ มากำหนด อันแสดงถึงอุปนิสัยของคนไทยในแบบเฉพาะ เพราะคนไทยมีลักษณะนิสัยเรียบง่าย มีอารมณ์ขันและ รักสนุก วัตถุต่าง ๆ ที่ปรากฏขึ้น จึงสะท้อนได้ถึงอารมณ์และวิถีชีวิตของผู้คนส่วนใหญ่ สิ่งประดิษฐ์ที่ เกิดขึ้นจากการพลิกแพลง การดัดแปลง การประยุกต์ใช้ จึงมีความเรียบง่าย เน้นการใช้งานและการ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเป็นหลัก รูปร่างหน้าตาจึงดูแปลกประหลาด ดูขัดแย้ง ไม่สมบูรณ์แบบ แต่ สามารถสร้างสีสัน อารมณ์ความรู้สึก ความเคลื่อนไหว ให้กับพื้นที่หรือชุมชนบริเวณนั้นทำให้มีชีวิต และรสชาติแบบไทย ๆ ขึ้นมา ไม่แข็งกระด้างไปตามแบบแผนหรือเอนเอียงไปตามสถาปัตยกรรม ความทันสมัย ที่เน้นความหรูหราอลังการ

จากสิ่งที่มีปรากฏอยู่ในสังคมและตัวตนของข้าพเจ้า จึงเป็นแรงบันดาลใจและความประทับใจ ส่งต่อถึงการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุด “แปลงรูปวัตถุ” ที่ได้รับจากการเฝ้ามอง สัมผัส รับรู้ และ ประสบการณ์ร่วมถึงเรื่องราวและปัญหาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในสังคม ผ่านการประกอบสร้างวัตถุ สิ่งของที่รับเอาอิทธิพลจากสภาพแวดล้อม ความเป็นอยู่ของผู้คน เพื่อสื่อสารถึงความมีปฏิสัมพันธ์กัน ระหว่าง ผู้คน พื้นที่ เวลาและการดำรงชีวิต

2.2 ทศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

วัตถุสิ่งของแบบสามัญหรือวัตถุแบบชาวบ้าน คือสิ่งที่สะท้อนความเป็นไทยและความรู้สึกของ พื้นที่ (Sense of Place) ได้มากที่สุด คือวัตถุที่ผู้คนรับรู้ร่วมกันและสามารถเข้าถึง จากการใช้ชีวิต

ของผู้คน ผ่านความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงภายในสังคม วัตถุประสงค์จากของเหลือใช้หรือนวัตกรรมทำมือถูกประกอบร่าง สร้างขึ้นมาเป็นวัตถุสิ่งใหม่ เปลี่ยนแปลงการรับรู้ใหม่ เพื่อตอบสนองหรือแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิต และจิตใจของผู้คนในสังคมไทยรวมถึงตัวข้าพเจ้าอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 อิทธิพลด้านความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

สภาพแวดล้อมทางสังคมเมืองที่แปรเปลี่ยน ความหลากหลายทางวัฒนธรรม การพัฒนาที่เน้นทางวัตถุในด้านเทคโนโลยี ทำให้ผู้คนต้องเรียนรู้และปรับตัว เพื่อการอยู่ร่วมกับความเจริญที่ก้าวเข้ามา ความศิวิไลซ์ในเมืองหลวงอย่างกรุงเทพฯ คือตัวแทนของความเปลี่ยนแปลง ความทันสมัย เพื่อเทียบเท่าอารยประเทศ อย่างรวดเร็ว จนบางที่อาจหลงลืมหรือมองข้ามสิ่งเล็กน้อย อย่างความสัมพันธ์ระหว่างผู้คน วัตถุและพื้นที่ไป

ในความหมายของความเปลี่ยนแปลงทางสังคมคือ การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง ระบบความสัมพันธ์และการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้คนในสังคม วิถีชีวิต ในเชิงของวัตถุและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ทางความคิด การสร้างสรรค์ ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม สิ่งประดิษฐ์ เทคโนโลยี ฯลฯ ที่เกี่ยวข้อง กับจิตใจและส่งอิทธิพลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรม

กล่าวได้ว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม เป็นเรื่องของผู้คนส่วนมาก ร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ และมีสัมพันธ์ภาพต่อกัน ทำให้โครงสร้างรวมถึงการกระทำทางสังคม ปฏิสัมพันธ์ บรรทัดฐาน และผลิตผลหรือสัญลักษณ์ของสังคมเปลี่ยนแปลงไป¹

2.4 อิทธิพลด้านจิตวิญญาณของพื้นที่ในสังคม

รูปลักษณะของวัตถุสิ่งของหรือการประดิษฐ์วัตถุสิ่งของขึ้นมาใช้สอย มีด้วยเหตุหลายปัจจัย ขึ้นอยู่กับการใช้งาน ความจำเป็นหรือการแก้ไขปัญหาและที่สำคัญขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่อยู่อาศัย แต่ละสังคมหรือชุมชน ความหมายของสำนึกต่อถิ่นที่ (Sense of Place) คือลักษณะเฉพาะของบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น ด้วยลักษณะ การใช้ชีวิตและความเคลื่อนไหวของผู้คนเป็นตัวกำหนดความหมายและลักษณะทางกายภาพโดยรวม สะท้อนอยู่บนการใช้งาน ประสบการณ์ ความทรงจำ ความผูกพัน จากการได้สัมผัสที่มีต่อสิ่งนั้น ความเป็นกลิ่นอายในแบบเฉพาะของพื้นที่นั้น ผ่านงานออกแบบหรือสิ่งประดิษฐ์แบบไทย ที่สะท้อนชีวิต ของคนไทย สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกที่แทรกในทุกรายละเอียดของวิถีชีวิต มีเรื่องราวเล่าขานจากรุ่นสู่รุ่นและที่

¹ รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน, การเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทยและสังคมโลก, เข้าถึงเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2564, เข้าถึงได้จาก

สำคัญสามารถนำมาปรับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพกับเหตุการณ์ปัจจุบันได้อย่างลงตัว และเหมาะสม²

ภาพของสิ่งประดิษฐ์หรือดัดแปลงวัตถุข้าวของจึงเป็นสิ่งที่แสดงถึงพฤติกรรมของผู้คน อาชีพ และวัฒนธรรมนั้น ๆ การทำความเข้าใจระหว่างความสัมพันธ์กับมนุษย์และพื้นที่หรือภูมิทัศน์ ที่มีความหมาย ลักษณะและการใช้งานเฉพาะพื้นที่ เมื่อพิจารณาทางกายภาพของพื้นที่ ที่มีความเปลี่ยนแปลงหรือถูกพัฒนาไปตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อมที่ปรากฏทางสายตา เราจะพบผู้คนที่เข้ามาใช้พื้นที่ในรูปแบบและปัจจัยที่แตกต่าง เช่น ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมและปัจจัยด้านคน พื้นที่นั้นก็จะถูกกำหนดความหมายใหม่ ขึ้นอยู่กับว่าใครเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้พื้นที่ ผู้คนเหล่านั้นมีประสบการณ์กับพื้นที่หรือสถานที่นั้นอย่างไร ความหมายจะเกิดขึ้นจากผู้คนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดและสร้างสรรค์ จัดจำ และรักษาความดีงามของผู้คนและวัตถุสิ่งของ

2.5 อิทธิพลรูปแบบงานช่าง

มนุษย์มีความเป็นช่างติดตัวมาแต่กำเนิด การซ่อม สร้าง รื้อ ถอด ต่อ เติม มีอยู่ในยีนส์ของมนุษย์และถูกส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น การคิดค้นหรือประดิษฐ์สิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาเพื่อตอบสนองการใช้งานในวิถีชีวิต และการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข นอกจากความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เฉพาะแล้ว สิ่งที่ย่อมขาดไม่ได้คือ ทักษะและความชำนาญเชิงช่าง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ความว่า

“...ช่างทุกประเภท เป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตของบ้านเมืองและของคนทุกคน เพราะตลอดชีวิตของเรา เราต้องอาศัยและใช้บริการหรือสิ่งต่าง ๆ ที่มาจากฝีมือของช่างอยู่ทุกวี่ทุกวัน ผู้เป็นช่างจึงสมควรได้รับความเอาใจใส่สนับสนุนจากทุก ๆ ฝ่าย ยิ่งในสมัยปัจจุบันวิทยาการทุกอย่างเจริญก้าวหน้า ยิ่งจำเป็นต้องส่งเสริมมากเป็นพิเศษ เพื่อให้ได้ช่างที่มีความสามารถสูง ให้มีสิ่งใช้สอยที่มีคุณภาพดีและเพียงพอกับความต้องการ...”³

ด้วยเหตุนี้สิ่งของต่าง ๆ ที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นจึงต้องอาศัยองค์ความรู้เกี่ยวกับงานช่างและอาศัยความเป็นช่างที่มีในตัว มาเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรค์ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นเพียงสิ่งเล็กน้อยอย่าง การซ่อมแซม แก๊วสิ่งของเครื่องใช้หรือการประกอบสร้างสิ่งของภายในบ้าน ช่างหรือความเป็นช่างจึง

² ประชา สุวีรานนท์, 2558, ไทย ๆ อัตลักษณ์ไทย : จากไทยสู่ไทย ๆ, กรุงเทพฯ: ฟ้าเดียวกัน, หน้า 8.

³ คมชัดลึก, 2559, ใต้ร่มพระปรีชา พระบิดาแห่งประเทศไทย, เข้าถึงเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://www.komchadluek.net/news/edu-health/246212>

มีบทบาทหน้าที่และมีความสำคัญพอ ๆ กับศาสตร์อื่น โดยสามารถจำแนกช่างหรืองานช่างพื้นฐาน ออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ช่างผลิต คือ ช่างหรืองานช่างที่เป็นผู้สร้าง ผลิต ประดิษฐ์คิดค้น ดัดแปลงวัตถุดิบของ เครื่องมือเครื่องใช้เพื่อตอบสนองความต้องการและการใช้ประโยชน์ของผู้คน

2. ช่างบริการ คือ ช่างหรืองานช่างที่เป็นผู้ติดตั้ง ซ่อมแซม แก้ไข บำรุงรักษาวัตถุดิบของให้มี ระยะเวลาในการใช้งานที่ยาวนานขึ้น⁴

ช่างหรืองานช่างจึงมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตและการดำรงชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคม ทุก สาขาอาชีพและระดับชนชั้น ด้วยการนำความรู้ ความเข้าใจและความสามารถ มาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องประหยัดและมีคุณภาพ

2.6 อิทธิพลสิ่งประดิษฐ์จากพื้นที่สาธารณะ

วัตถุดิบของ คือ สิ่งที่มีมนุษย์คิดค้นและถูกประดิษฐ์ขึ้น เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต ประจำวัน ข้าวของเครื่องใช้ เครื่องอุปโภค บริโภค เครื่องมือทำมาหากิน สิ่งอำนวยความสะดวก ล้วน เกิดขึ้นมาจากความต้องการของมนุษย์ เพื่อทนแรงและง่ายต่อการดำรงชีพอยู่ วัตถุดิบของต่าง ๆ จึงมี อิทธิพลต่อการใช้ชีวิตและกิจกรรมของมนุษย์เป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นวัตถุดิบทางศาสนา ความเชื่อ และพิธีกรรม วัตถุทางวัฒนธรรมประเพณี และวัตถุดิบแบบพื้นบ้าน เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วย ระบบชนชั้นทางสังคมหรือวิถีความเป็นอยู่ของแต่ละพื้นที่ รูปลักษณ์ภายนอกจึงเป็นตัวบ่งบอกได้ถึง สถานะนั้น ๆ

อาจกล่าวได้ว่าวัตถุดิบของที่สะท้อนความเป็นไทยมี 2 ลักษณะ คือ 1) ในแง่ของความสูงส่ง หรือแบบไทยประเพณี (Traditional Thai) จากวัด วังหรือพิพิธภัณฑ์ มีความประณีต วิจิตรบรรจง หลอหลอ จากกลุ่มชนชั้นสูง และ 2) ในแง่ความเป็นสามัญหรือไทยพื้นบ้าน (Folk Thai) จากกลุ่มชนชั้น ชาวบ้านท้องถิ่นในเมืองและในชนบท มีความเรียบง่ายและมีความเป็นธรรมชาติ ไม่เน้นความหรูหรา⁵ วัตถุในแง่นี้เองคือสิ่งที่มีความน่าสนใจและถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกแบบไทย ๆ ได้มากที่สุด เพราะ ความเป็นสามัญธรรมดา คือ ธรรมชาติที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตของผู้คนส่วนใหญ่ พบเห็นได้ง่ายบนพื้นที่ สาธารณะทั่วไปตามท้องถนน ซอกซอย อาคารห้างร้าน ตลาดสด ฯลฯ ไม่ถูกจำกัดอยู่แค่พื้นที่ใดพื้นที่ หนึ่ง

⁴ ธฤต อภิชาติวณิช, 2559, **การงานอาชีพและเทคโนโลยี**, เข้าถึงเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/lxngngngngngngng>

⁵ ประชา สุวีรานนท์, 2558, **ไทย ๆ อัตลักษณ์ไทย : จากไทยสู่ไทย ๆ**, กรุงเทพฯ: ฟ้ายเดียวกั้น, หน้า 45.

วัตถุที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ การดัดแปลง การพลิกแพลง การประยุกต์ใช้ จากวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุที่หาได้ง่ายของผู้คน คือ สิ่งที่สามารถตอบโจทย์ในการใช้ชีวิตและดำรงอยู่ได้ท่ามกลางสภาวะแวดล้อมของสังคมเมืองที่เปลี่ยนไป ความเปลี่ยนแปลงทำให้ผู้คนรู้จักการปรับตัว โดยการปรับตัวนี้เองส่งผลกระทบต่อวัสดุสิ่งของ สิ่งที่เคยมีอยู่แล้วในอดีตอาจไม่ตอบโจทย์ในปัจจุบัน วัสดุซ้ำของจึงถูกแปรสภาพ ปรับใช้ไปสู่สิ่งใหม่ที่สามารถตอบโจทย์ใช้สอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุณภาพ และถูกสร้างหรือกำหนดความใหม่ขึ้นมาจากพฤติกรรมของผู้คนนั้น

ภาพที่ 1 ภาพแสดงวัตถุจากความคิดสร้างสรรค์ของผู้คนย่านเสาชิงช้า
ที่มา: พิเชษฐ ยังพบ ถ่ายเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2564

ภาพที่ 2 ภาพแสดงที่กั้นห้ามจอดรถ ในย่านแพรงนรา ประกอบสร้างขึ้นจากท่อพีวีซี เชือก ลวด
ที่มา: พิเชษฐ ยังพบ ถ่ายเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2564

ภาพที่ 3 ภาพแสดงสิ่งประดิษฐ์จากเศษวัสดุเหลือใช้ในร้านรับซื้อของเก่า ย่านตลิ่งชัน
ที่มา: พิเชษฐ ยังพบ ถ่ายเมื่อวันที่ 6 เมษายน 2564

ภาพที่ 4 ภาพแสดงการตัดแปลงวัตถุ (เก้าอี้) ในย่านสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า
ที่มา: พิเชษฐ ยังพบ ถ่ายเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2564

ภาพที่ 5 ภาพแสดงการประยุกต์ใช้เศษวัสดุ ในย่านสถานีรถไฟชุมทางตลิ่งชัน
ที่มา: พิเชษฐ ยังพบ ถ่ายเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2563

2.7 อิทธิพลจากศิลปะป๊อป

การนำวัสดุสิ่งของในชีวิตประจำวันมาตีความหมายใหม่ภายใต้บริบทที่เปลี่ยนแปลงไป หรือ การเลือกใช้วัสดุสำเร็จรูป (Readymade Object) และวัสดุเหลือใช้ (Found Object) มาสร้างสรรค์ ส่วนหนึ่งเกิดจากการต่อต้านในรูปแบบศิลปะตามจารีตนิยม ทั้งเนื้อหาแนวคิดและรูปแบบในการ สร้างสรรค์ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงไปสู่ศิลปะแนวใหม่ ที่ก้าวออกมาจากกฎเกณฑ์กรอบ ความคิดและขนบประเพณีเดิม ที่ต้องการแสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

อาร์เต้ โปเวร่า (Arte Povera) หรือ Poor Art หรืออีกชื่อหนึ่งของ Impoverished Art คือ ศิลปะจากสิ่งของไร้ค่า ถือกำเนิดขึ้นในช่วงกลางทศวรรษที่ 1960 ถึงกลางทศวรรษที่ 1970 เป็น กระแสความเคลื่อนไหว ของศิลปินรุ่นใหม่ทั่วทั้งทวีปยุโรปที่มีแนวคิดทางการเมืองอย่าง สุดขั้วในการปฏิเสธหรือต่อต้านคุณค่าความงามตามขนบนิยม ที่กำหนดโดยสถาบันของรัฐและ ความก้าวหน้าของระบบอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยการหยิบจับวัสดุสิ่งของไร้คุณค่า ไร้ ราคา มาสร้างสรรค์ขึ้น⁶ วัสดุที่ใช้เน้นความเรียบง่าย ธรรมดาสามัญไปจนถึงวัสดุที่ได้จากธรรมชาติ ไม่ แข็งแรงคงทนอย่าง ดิน ก้อนหิน พืชผัก ฯลฯ ซึ่งเป็นของที่พบเจอได้ง่ายตามท้องถนน และเป็นสิ่งที่ ค่อนข้างในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นของตรงกันข้ามกับวัสดุแบบจารีตประเพณีอย่าง ผ้าใบ หินอ่อน โลหะ สำริด ฯลฯ เพียงเพราะต้องการแสดงออกและนำเสนอความน่าสนใจด้วยรูปแบบและการใช้วัสดุในการ ทำงานศิลปะ ด้วยการหยิบยืมรูปลักษณ์และวัสดุซ้ำของที่พบในชีวิตประจำวันตามแนวความคิดของ ตนเอง

2.7.1 มาร์แชล ดูว์ซ็อง หรือ อ็องรี-รอแบร์-มาร์แชล ดูว์ซ็อง

มาร์แชล ดูว์ซ็อง เกิดเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม ค.ศ. 1887 ที่เมืองแบล็งวิลล์-ครอวง ประเทศฝรั่งเศส และเสียชีวิตเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม ค.ศ. 1968 ที่เมืองเนออี-ซูร์-แซน ประเทศฝรั่งเศส อายุ 81 ปี

ศิลปินผู้ทรงอิทธิพลและส่งต่อความคิดที่เปิดกว้าง สร้างปรากฏการณ์สิ่งแปลกใหม่ ให้เกิดกับวงการศิลปะและนักออกแบบ ในงานศิลปะแนว Readymades (วัสดุสำเร็จรูป) คือการหยิบ จับวัสดุซ้ำของธรรมดาทั่วไปในชีวิตประจำวันที่คุณคุ้นชินและหาได้ตามท้องตลาดอย่าง ล้อจักรยาน โถปัสสาวะ แก้ว ขันวางขวดไวน์ ฯลฯ นำมาตีความใหม่ภายใต้บริบทที่เปลี่ยนแปลงไป มองถึงคุณค่า ในซ้ำของที่สอดคล้องกับแนวความคิดและเทคนิคกรรมวิธีที่ศิลปินเป็นผู้กำหนด โดยการนำวัสดุที่มีความหลากหลายมาผสมผสานกันหรือกรรมวิธีทางด้านศิลปะมาผสมผสานกัน โดยใช้วิธีการแบบข้าม สู่ รวมทั้งการจับวัสดุชิ้นนั้นขึ้นวางบนฐานประติมากรรม ซึ่งเป็นแนวคิดที่ทำท้าทายต่อบริบทและ แนวความคิดดั้งเดิม หรือเรียกได้ว่าเป็นการปฏิเสธความงามและลดทอนคุณค่าความศักดิ์สิทธิ์ของ

⁶ ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์, 2561, **Arte Povera ปฏิเสธคุณค่าความงามตามขนบด้วยสิ่งไร้ค่า**, เข้าถึงเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2564, เข้าถึงได้จาก <https://themomentum.co/arte-povera>

งานศิลปะลง ให้กลายเป็นเพียงวัตถุธรรมดาสามัญที่เกิดจากศิลปิน ทำให้ผู้คนหวงคิดทบทวนถึงความหมายในตัวเอง แทนความสวยงามที่ปรากฏทางสายตา

ศิลปะที่เกิดจากวัตถุ Readymades หรือศิลปะแบบแนวความคิดของ มาร์แชล ดูว์ซ็อง อาจเป็นการนำวัตถุสิ่งของมาสื่อความหมายและตั้งคำถามต่อผู้คนโดยตรง ถ่ายทอดความคิดให้เป็นรูปลักษณ์จากวัสดุที่สนใจและนำความคิดนั้น มาปรับเปลี่ยนสร้างมุมมองการสัมผัสรับรู้ใหม่ในพื้นที่สาธารณะ

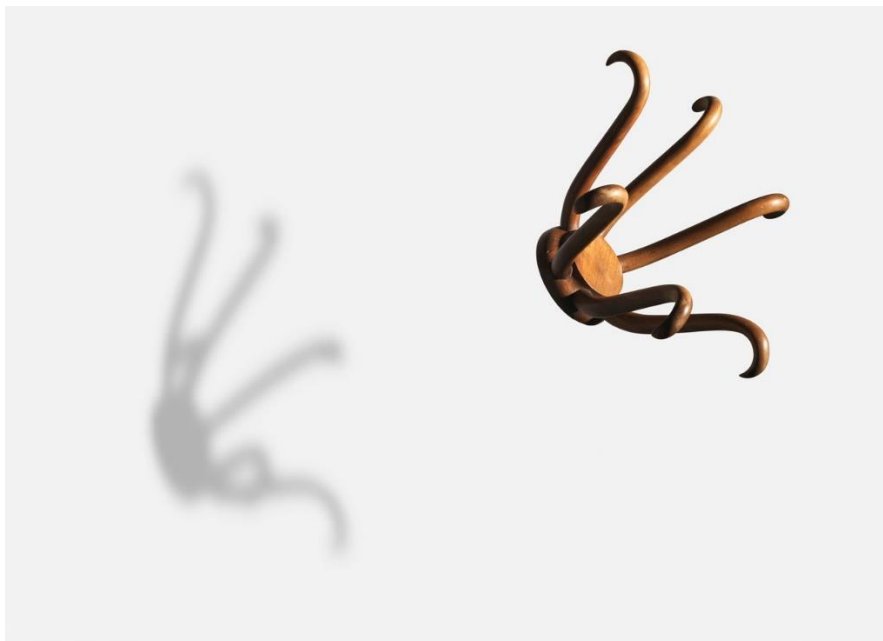

ภาพที่ 6 ภาพแสดงผลงาน Bottle Rack (Porte-Bouteilles) ประติมากรรม ขนาด 59.1 × 36.8 cm. โดย มาร์แชล ดูว์ซ็อง

ที่มา: Art Institute Chicago

เข้าถึงเมื่อ: 21 กรกฎาคม 2564

เข้าถึงได้จาก: <https://www.artic.edu/artworks/238749/bottle-rack-porte-bouteilles>

ภาพที่ 7 ภาพแสดงผลงาน Hat Rack, 1917 (reconstructed 1964) โดยมาร์แชล ดูว์ซ็อง

ที่มา: ART GALLERY OF NSW

เข้าถึง: 29 กรกฎาคม 2564

เข้าถึงได้จาก: <https://www.artgallery.nsw.gov.au/artboards/duchamp>

2.7.2 ไทวิชิต พึ่งเกษมสมบูรณ์

ไทวิชิต พึ่งเกษมสมบูรณ์ เป็นศิลปินไทยท่านหนึ่งที่มีผลงานในลักษณะเดียวกันคือ การเลือกใช้วัสดุซ้ำของเหลือใช้เข้ามาสร้างสรรค์เกิดเป็นงานศิลปะที่มีคุณค่าในรูปแบบเฉพาะตัว เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2502 ที่จังหวัดปัตตานี ปัจจุบันอาศัยและทำงานอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ภาพพิมพ์) จากคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากรในปี พ.ศ. 2527 ก่อนจะไปศึกษาต่อด้านภาพพิมพ์ที่ Akademia Sztuk Pieknych, Krakow ประเทศโปแลนด์ เมื่อปี พ.ศ. 2528

ไทวิชิต พึ่งเกษมสมบูรณ์ ศิลปินผู้เห็นความงามและค่านิยมชีวิตให้กับเศษวัสดุซ้ำของเหลือใช้ด้วยพลังแห่งศิลปะในเชิงนามธรรม (Abstract Art) ในสุนทรียะแบบไทวิชิต อย่างงานจิตรกรรมนามธรรม จิตรกรรมสื่อผสม ประติมากรรมจากเศษวัสดุ งานออกแบบ ฯลฯ จากวัตถุสิ่งของไร้ค่าในสายตาของผู้คนทั่วไปแต่กลับมีคุณค่าในสายตาของศิลปิน จนกลายเป็นงานศิลปะที่มีคุณค่าในรูปแบบ Functional Object (วัตถุที่มีประโยชน์ใช้สอย) ล้วนแล้วแต่ถูกประกอบสร้างขึ้นจากเศษวัสดุเหลือใช้รอบตัว ที่ส่งผลต่ออารมณ์ ความรู้สึกและจินตนาการของศิลปิน อาทิเช่น ท่อเหล็ก ตะแกรง ลวด เศษเหล็ก เศษไม้ หลอดไฟ กระสอบฟริก ฯลฯ ล้วนถูกประกอบสร้างขึ้นอย่างเรียบง่ายและเผยให้เห็นถึงร่องรอยเทคนิคของผลงาน

ศิลปินมองเห็นถึงความเป็นสามัญธรรมดาของวัตถุต่าง ๆ และดึงเอาศักยภาพทาง ความงาม ความคิด และศักยภาพในการทดลองแก้ไขปัญหา การขบคิดหาทางออก สำหรับการทำให้ วัสดุสิ่งของเหลือใช้หรือประโยชน์ที่ยังคงหลงเหลืออยู่ในตัวของเศษวัสดุ (Leftover) กลับมาใช้งานได้ ไม่ใช่แค่การใช้สอยได้เพียงอย่างเดียว แต่เป็นการเปลี่ยนทัศนคติและวิถีคิดของตน ออกมาเป็นผลงาน ศิลปะที่ดูรูปร่างแปลกตา สีสนันสนิบและที่สำคัญศิลปะชิ้นนั้นมีฟังก์ชันประโยชน์การใช้งาน ผลงาน ของไทวิทจึงไม่ได้เป็นเพียงแค่ผลงานศิลปะที่มีไว้ชื่นชมสุนทรียภาพทางสายตาเพียงอย่างเดียว แต่ กลับมีประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวัน เป็นรูปแบบและเอกลักษณ์เฉพาะ ที่สะท้อนถึงตัวตนของเขา ลงบนผลงานศิลปะ ซึ่งแฝงไปด้วยความขี้เล่น ร่าเริง สนุกสนาน ผ่อนคลาย ไร้กฎเกณฑ์ใด ๆ มาเป็น กรอบกำหนด

ภาพที่ 8 ภาพแสดงผลงานจากเศษวัสดุเหลือใช้ ในบริเวณสตูดิโอของ ไทวิท ฟิงเกษมสมบูรณ์ ที่จังหวัด เชียงใหม่

ที่มา: พิเชษฐ ยังพบ ถ่ายเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2563

ภาพที่ 9 ภาพแสดงผลงานจากเศษวัสดุเหลือใช้ ในบริเวณสตูดิโอของไทวิชิต ฟิงเกษมสมบูรณ์ ที่จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา: พิเชษฐ ยังพบ ถ่ายเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2563

2.7.3 สรูปอิทธิพลจากศิลปิน

อาจกล่าวได้ว่าศิลปินทั้งสองมีลักษณะของการเลือกใช้วัสดุในการสร้างสรรค์และลักษณะของการทำงานที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือศิลปินทั้งสองมีลักษณะนิสัยในการเป็นนักทดลองและไม่ยอมอยู่ในกรอบข้อจำกัดเดิมที่ถูกกำหนด และด้วยทั้งสองมองเห็นถึงคุณค่าในแง่มุมต่าง ๆ ที่อยู่บนตัววัสดุสิ่งของที่ธรรมดาสามัญที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป หาความเป็นไปได้ทางความงามและความหมาย และสิ่งสำคัญคือการเปลี่ยนบริบทใหม่ให้กับวัสดุสิ่งของที่แสนจะธรรมดาให้มีคุณค่าทางความงาม อารมณ์ความรู้สึก รวมไปถึงปรับเปลี่ยนการรับรู้ของผู้คน มาร์แชล ดูว์ซ็อง อาจแค่เลือกวัตถุที่ตนสนใจและเห็นว่ามีคุณค่ามากพอที่จะให้เป็นศิลปะแล้วจับขึ้นวางบนฐานประติมากรรม เชิญ

ชวนให้ผู้คนขบคิดในแง่ความหมายและคุณค่า เกิดคำถามถึงความเป็นศิลปะในยุคสมัยหนึ่ง ส่วนไท่วิจิต พึ่งเกษมสมบูรณ์ ก็มีแนวทางปฏิบัติที่มีลักษณะเฉพาะตัว ในการประกอบสร้างวัสดุเหลือใช้ขึ้นมาให้มีประโยชน์ในหน้าที่ใหม่และความงามในสุนทรียภาพแบบใหม่

อิทธิพลที่กล่าวมาข้างต้น คือปัจจัยหลักสำคัญที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจและความรู้สึกนึกคิด ที่ได้ซึมซับจากสภาวะแวดล้อมที่มีประสบการณ์ร่วมกันทั้ง สภาพสังคม ความเคลื่อนไหว ผู้คนและวัฒนธรรม ที่สะท้อนลงบนวัตถุซ้ำของเครื่องใช้ การประกอบสร้างในชีวิตประจำวันของผู้คน บนพื้นที่สาธารณะที่คุ้นชินและมีกลิ่นอายในรูปแบบเฉพาะ ได้หล่อหลอมเป็นแรงผลักดันและความประทับใจ ส่งผลต่อความคิด อารมณ์ ความทรงจำความหมายบนผลงาน ในบรรยากาศแห่งทำนองแห่งความรัก ความหลงใหล และการลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งคือ การทำความเข้าใจตนเอง ผ่านกระบวนการเรียนรู้จากวัตถุสิ่งของที่เกิดการประกอบสร้างขึ้น ถูกกลั่นกรองกลายเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ “แปลงรูปวัตถุ”

บทที่ 3

การกำหนดรูปแบบ เทคนิค และวิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “แปลงรูปวัตถุ (Transforming Object Images)” เป็นการนำเสนอเรื่องราวและมุมมอง ที่สะท้อนความรู้สึก ถึงความเป็นไทยในปัจจุบัน ผ่านวัตถุที่ถูกแปลงรูป วัตถุสิ่งของแบบสามัญที่คุ้นชินและเข้าถึงง่ายอย่าง วัตถุข้าวของเครื่องใช้ของคนในสังคมเมือง (กรุงเทพฯ) ที่ถูกผสมผสาน กลมกลืนเข้ากับวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและเป็นสีสันให้กับพื้นที่นั้น ๆ วัตถุสิ่งของแบบสามัญเหล่านี้เป็นสิ่งที่คุ้นชิน ผูกพันและหล่อหลอม อยู่ในความทรงจำ เรื่อยมาตั้งแต่วัยเยาว์ เป็นความประทับใจและแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้า เลือกรับยกยอวัตถุสิ่งของเหลือใช้ต่าง ๆ มา ประกอบสร้าง ตัดต่อ พลิกแพลง ตัดแปลง ประยุกต์ใช้ หรือแปลงวัตถุเป็นวัตถุสิ่งใหม่ ผ่านสุนทรีย์ ความงาม ความรู้สึก และการนำเสนอแบบใหม่ ในรูปแบบเฉพาะที่ยังคงกลิ่นอายของความเรียบง่าย ตรงไปตรงมา แบบไทย ๆ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

3.1.1 การค้นคว้าข้อมูล

3.1.1.1 การค้นคว้าข้อมูลภาคสนาม

3.1.1.2 การค้นคว้าข้อมูลภาคเอกสาร

3.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1.3 การสร้างแบบภาพร่าง

3.1.4 การประมวลความคิดเชิงทัศนศิลป์

3.1.4.1 รูปทรง (Form)

3.1.4.2 เส้น (Line)

3.1.4.3 สี (Color)

3.1.4.4 สัดส่วน (Proportion)

3.1.4.5 พื้นผิว (Texture)

3.2 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

3.2.1 การสร้างแบบภาพร่าง

3.2.2 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์

3.2.3 การเลือกวัตถุสิ่งของ

3.2.4 ขั้นตอนการประกอบสร้างวัตถุ

3.2.5 ขั้นตอนเก็บรายละเอียด

3.3 สรุป

3.1 วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

3.1.1 การค้นคว้าข้อมูล

3.1.1.1 การค้นคว้าข้อมูลภาคสนาม

3.1.1.1.1 เรื่องราว วิถีชีวิตและสิ่งปรากฏขึ้นจากสภาวะแวดล้อมรอบข้าง จากการสัมผัสและมีประสบการณ์ร่วม ได้จากการลงพื้นที่สำรวจ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1) การลงพื้นที่สำรวจโดยตรง และส่วนที่ 2) การพบเห็นโดยบังเอิญแล้วเกิดความประทับใจ เมื่อแรกเห็น บนพื้นที่สาธารณะทั่วไปในกรุงเทพฯ อาทิ ป้ายหยุดรถประจำทาง วินรถจักรยานยนต์ रिम्บาหวีลี ท่าเรือ แคมป์ก่อสร้าง อาคารห้างร้าน แหล่งพื้นที่ชุมชน ฯลฯ เพื่อทำการเก็บข้อมูล เรื่องราว แรงบันดาลใจ ความคิด ความสร้างสรรค์ วิธีการนำเสนอและการถ่ายทอดทางพฤติกรรมของผู้คน สำหรับการเลือกใช้หรือเลือกหยิบวัตถุสิ่งของ ขึ้นมาทดแทนต่อการใช้สอยในงานประเภทนั้น ในชีวิตประจำวันที่มีความแตกต่างและน่าสนใจแต่ละพื้นที่

3.1.1.1.2 แหล่งวัตถุดิบ เพื่อการทำความเข้าใจและทำให้ภาพในจินตนาการชัดเจนและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น การลงพื้นที่เพื่อศึกษาและเก็บข้อมูล กับตัววัตถุสิ่งของเป็นสิ่งสำคัญโดยหาได้จากแหล่งของเก่า อาทิ ตลาดขายของมือสอง ร้านรับซื้อของเก่า ฯลฯ จากนั้นนำข้อมูล สิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็นมาประมวลผลและกลั่นกรอง รวบรวมมาประกอบในผลงานสร้างสรรค์

3.1.1.2 การค้นคว้าข้อมูลภาคเอกสาร

การศึกษาและการค้นคว้าข้อมูลภาคเอกสาร ถือว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมาก สำหรับการทำงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ในแง่ของข้อมูลและองค์ความรู้ ประเภทต่าง ๆ ทั้ง หนังสือ บทความและสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นสิ่งยืนยันในความคิดและความสนใจดั้งเดิม รวมทั้งประวัติศาสตร์ ความสำคัญ อิทธิพล การใช้ชีวิต ความเปลี่ยนแปลง ระหว่างวัตถุและผู้คนในสังคม รวมถึงการศึกษาความรู้และทำความเข้าใจ ด้านเทคนิควิธีการทำงานในหลากหลายมิติ เช่น งานช่าง เพื่อนำมาประกอบให้ผลงานสร้างสรรค์เกิดความสมบูรณ์

3.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับ ทั้งภาคสนาม จากการลงพื้นที่สำรวจ และภาคเอกสารด้านเนื้อหา รวมถึงองค์ความรู้ในหลากหลายมิติ ที่มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยง กับการสร้างสรรค์ผลงาน จากนั้นทำการเรียบเรียงและกลั่นกรอง ประมวลผลออกมาสู่ชิ้นผลงานสร้างสรรค์ หากความเป็นไปได้ ระหว่างความสัมพันธ์ด้านเนื้อหา เรื่องราวและวัตถุสิ่งของ ให้ตรงกับแนวคิด เทคนิคและการนำเสนอผลงานตามวัตถุประสงค์

3.1.3 การสร้างแบบภาพร่าง

เมื่อมีจินตนาการ จินตภาพย่อมเกิดขึ้นภายในใจ เป็นภาพที่เห็นได้ไม่ชัดเจนและจับต้องไม่ได้ ในสภาวะนามธรรม ต่อเมื่อได้แสดงออกเป็นจินตภาพภายนอก นั่นคือภาพร่างหรืองาน

ศิลปะ สู่สภาวะรูปธรรม แล้วจึงจะรับรู้ได้ด้วยจักขุสัมผัส เมื่อจินตนาการสร้างจินตภาพภายในขึ้นจากจินตภาพภายนอก หรือจากสิ่งกระตุ้นของประสบการณ์ภายใน แต่ถ้าเป็นวัตถุหรือ สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นตัวกระตุ้นจินตนาการ วัตถุนั้นก็จะเป็นจินตภาพภายนอกหรือจินตภาพที่เป็นวัตถุ จินตนาการภายในที่เกิดขึ้นจะถูกถ่ายทอดออกมาเป็นรูปร่าง ในงานวาดเส้น ในภาพร่างองค์ประกอบ หรือในแผ่นภาพที่ศิลปินใช้สร้างงานโดยตรง งานภาพที่ร่างขึ้นนี้จะเริ่มมีความหมายมากกว่าจินตภาพที่เป็นต้นกำเนิดของจินตนาการ และจะเป็นจุดบันดาลใจให้เราจินตนาการต่อเพื่อสร้างจินตภาพภายในที่สมบูรณ์ แล้วพัฒนา ถ่ายทอดออกมาเป็นภาพร่างหรืองานศิลปะอีกขั้นหนึ่ง⁷

จากการวิเคราะห์ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น เพื่อหาความสัมพันธ์ด้านเรื่องราว รูปแบบการนำเสนอของผลงาน ประกอบกับการเลือกใช้วัสดุสิ่งของหรือวัสดุที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ การกำหนดรูปทรง ขนาด อย่างไม่ลงรายละเอียด ประมวลผลออกมาจากภาพในจินตนาการ มาสู่ภาพร่าง วาดเส้นบนกระดาษ 2 มิติ หลากหลายมุมมอง เพื่อเรียนรู้และทำความเข้าใจหาความเป็นไปได้และเหมาะสมลงตัว ตามความคิดและความเป็นจริงทางวัตถุ

3.1.4 การประมวลความคิดเชิงทัศนศิลป์

จากการรวบรวมและประมวลผลข้อมูล เนื้อหา เรื่องราว และวัสดุสิ่งของ เพื่อทำการสร้างแบบภาพร่างจากความคิดและจินตนาการ สู่การถ่ายทอดสร้างสรรค์ผลงานจริง โดยศึกษา ลักษณะความเป็นจริงทางกายภาพที่ปรากฏบนตัววัสดุสิ่งของ ไม่ว่าจะเป็น ร่องรอย พื้นผิว สี สัน ขนาด รูปร่าง รูปทรง และกาลเวลา ฯลฯ เพื่อเป็นการทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและเรียนรู้ หาความเป็นไปได้ หรือข้อดีข้อเสียในตัวของวัสดุสิ่งของ และประมวลผลออกมาเป็นการสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปร่าง รูปทรง ความงามทางทัศนศิลป์ ผสมผสานกับจินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึก ตรงตามความต้องการโดยใช้องค์ความรู้ในทางทัศนธาตุ

3.1.4.1 รูปทรง (Form)

รูปทรง คือ สิ่งที่สามารถมองเห็นได้ในทัศนศิลป์ เป็นส่วนที่ศิลปินสร้างขึ้นด้วยการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ (Visual Elements) ได้แก่ เส้น น้ำหนัก ที่ว่าง สี และลักษณะผิว รูปทรงให้ความพอใจต่อความรู้สึกสัมผัสเป็นความสุขทางตา พร้อมกันนั้นก็สร้างเนื้อหาให้กับรูปทรงเองและเป็นสัญลักษณ์ให้แก่อารมณ์ ความรู้สึกหรือปัญญาความคิดที่เกิดขึ้นด้วย⁸ รูปทรงที่ปรากฏบนผลงาน โดยภาพรวมของผลงานอาศัยจากรูปทรงความเป็นวัตถุดั้งเดิม เป็นตัวกำหนดทิศทางหรือหาความเป็นไปได้ในรูปทรงใหม่ คือ การนำวัสดุสิ่งของตั้งแต่ 1 ชนิดขึ้นไป มาประกอบรวมกันจนเกิดเป็นรูปทรงใหม่ ตามจินตนาการ ความรู้สึกและความเหมาะสมลงตัวในตัวของ

⁷ ชลุด นิมเสมอ, 2534, **องค์ประกอบของศิลปะ**, กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, หน้า 309.

⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 18.

วัตถุ โดยมีโครงสร้างทางวัตถุเป็นตัวกำหนดขนาด ความกว้าง ความสูง ความยาว มีปริมาตรและน้ำหนัก

3.1.4.2 เส้น (Line)

เส้นเป็นพื้นฐานของโครงสร้างของทุกสิ่งในจักรวาล เส้นแสดงความรู้สึกได้ด้วยตัวมันเอง และด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ขึ้น จึงต้องอาศัยเส้นเป็นปัจจัยสำคัญทั้งสิ้น การใช้เส้นนั้นเราสามารถจะกระทำได้อย่างรวดเร็ว ตรงใจ โดยสัญชาตญาณ หรือใช้อย่างพิถีพิถันด้วยการใช้ปัญญา เส้นแสดงแก่นแท้ของทุกสิ่งได้อย่างเข้มข้นและยั่งยืนที่สุด⁹ เส้นที่ปรากฏบนผลงานล้วนเกิดจากการประกอบกันระหว่างมวลของรูปทรงกับเส้นรูปนอก ความเป็นตัวตนของวัตถุที่เป็นตัวกำหนด เส้นโครงสร้างทั้งเส้นภายนอกและเส้นภายในของรูปที่ปรากฏขึ้น

3.1.4.3 สี (Color)

สีให้อารมณ์ความรู้สึกด้วยตัวเองโดยตรง สีที่ปรากฏบนผลงานล้วนเป็นสีดั้งเดิม ที่ติดมากับตัววัตถุสิ่งของในแต่ละชิ้น แสดงออกและให้ความรู้สึก ถึงความเป็นวัตถุสิ่งของเชิงพาณิชย์แบบอุตสาหกรรม หรือสีที่ได้จากวัตถุทางธรรมชาติ เช่น หวาย ไม้ ฯลฯ บอกเล่าเรื่องราวผ่านตัวมันเอง ผสมผสานกับสีที่ถูกกระทำขึ้นโดยอารมณ์ความรู้สึกและการแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในผลงานโดยข้าพเจ้าเป็นตัวกำหนด เพื่อสร้างความกลมกลืนและเป็นเรื่องราวเดียวกัน

3.1.4.4 สัดส่วน (Proportion)

สัดส่วนคือความสัมพันธ์กันอย่างลงตัวและเกิดความเหมาะสมกันระหว่างขนาดขององค์ประกอบและรูปทรงที่มีความเหมือนและแตกต่าง รวมถึงความสัมพันธ์กลมกลืนระหว่างองค์ประกอบทั้งหมด ถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความเป็นเอกภาพ ความสมดุลระหว่างวัตถุกับวัตถุ เกิดความสัมพันธ์ของขนาด รูปทรง พื้นที่

3.1.4.5 พื้นผิว (Texture)

พื้นผิว คือ ลักษณะของบริเวณพื้นผิวของสิ่งต่าง ๆ เมื่อสัมผัสจับต้องหรือเมื่อเห็นแล้วรู้สึกได้ว่า หยาบ ละเอียด มั่น ด้าน ขรุขระ เป็นเส้น เป็นจุด เป็นกำมะหยี่ ฯลฯ¹⁰ พื้นผิวที่ปรากฏบนผลงาน ล้วนเป็นสิ่งที่ติดมากับตัววัตถุเดิมทั้งความมันวาว ความด้าน ความขรุขระ จากวัตถุต่างชนิดกัน ทั้งเหล็ก อลูมิเนียม ไม้ ผ้า แก้ว ฯลฯ เกิดจากร่องรอย ความผูกพัน คราบสนิม ความบุบเปี้ยว หรือรอยถลอกของพื้นผิวเดิมที่ติดมาของวัตถุ สิ่งที่เกิดขึ้นเหล่านี้เป็นสิ่งที่ยังคงรักษาไว้เพื่อบอกเล่าเรื่องราว ประสบการณ์ ผ่านตัววัตถุสิ่งของที่นำมาใช้ แต่วัตถุบางชิ้นก็มีการสร้างพื้นผิวหรือเลียนแบบขึ้นมาใหม่เพื่อให้สอดคล้อง กลมกลืนกัน ทั้งในแง่ความรู้สึกและความหมายที่เกิดขึ้นใหม่

⁹ ชลุด นิมเสมอ, 2534, **องค์ประกอบของศิลปะ**, กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, หน้า 30.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 62.

3.2 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานในวิทยานิพนธ์ชุด “แปลงรูปวัตถุ” มีการวางแผนและกระบวนการที่หลากหลาย การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และพื้นที่เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการสร้างสรรค์ผลงานเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและความเป็นระเบียบ ง่ายต่อการสร้างสรรค์และส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้ คือ วัสดุสิ่งของเหลือใช้ต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบหลักของชิ้นงาน การลงพื้นที่เพื่อมองหาหรือเลือกหยิบวัสดุสิ่งของนั้นขึ้นมาใช้ในงาน นอกจากความน่าสนใจในตัววัตถุแล้ว เรื่องราวหรือหน้าที่เดิมของวัตถุชิ้นนั้นจะเป็นตัวบ่งบอกได้ถึงทางเลือกนำมาใช้ ให้เกิดความหมายและรูปร่างใหม่ตามความคิดและจินตนาการ

ในส่วนของการสร้างสรรค์ผลงาน ย่อมเกิดปัญหาหรือสิ่งที่ไม่คาดคิดตามที่วางแผนไว้ การแก้ไขปัญหาหรือการทดลอง เป็นเรื่องเฉพาะหน้าที่ต้องขบคิดและหาทางออก เรียนรู้และไม่ยึดติดกับกรอบความคิดเดิมหรือตัวเทคนิคเดิม จากความผิดพลาดในผลงาน จึงต้องมีการพลิกแพลงและประยุกต์ใช้อยู่เสมอในการสร้างสรรค์งานในแต่ละชิ้น ของบางสิ่งบางอย่างเกิดขึ้นจากสิ่งที่ควบคุมไม่ได้ แต่เกิดความหมาย ความงามและมีความเหมาะสม กลับกันของบางสิ่งบางอย่างก็ต้องค้นหาหรือขบคิดแก้ไขให้กับผลงานชิ้นนั้น ผลงานที่ออกมาจึงมีความผิดแปลกไปจากต้นแบบภาพร่าง ความสดที่เกิดขึ้นในตัวงานและขณะทำงานจึงเป็นสิ่งที่มิเสหนี่ในงานสร้างสรรค์

3.2.1 การสร้างแบบภาพร่าง

การนำองค์ความรู้และความเข้าใจ ทั้งในตัวเนื้อหาที่ต้องการสื่อสารผสมกับตัววัตถุที่มีความสนใจ ประมวลผลออกมาผสมผสานกับจินตนาการ ความรู้สึกเกิดเป็นภาพใหม่โน้ตซ์น์ แล้วถูกถ่ายทอดออกมาเป็นลายเส้นอย่างง่ายไม่ลงลายละเอียด สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ ลักษณะที่ 1 การกำหนดวัตถุสิ่งของตามจินตนาการและความคิดในภาพร่างโดยวิธีการวาดเส้น และลักษณะที่ 2 การปล่อยให้วัสดุสิ่งของนำความคิดและจินตนาการ โดยวิธีการทดลอง พลิกแพลงหรือจัดวางผลงานในลักษณะต่าง ๆ เพื่อหาความเป็นไปได้ของตัวงาน

3.2.2 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์

การสร้างสรรค์ผลงานในแต่ละชิ้น ล้วนมีวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มากมาย หลากหลายประเภทเข้ามาเกี่ยวข้อง ตามเทคนิควิธีการที่นำมาใช้กับตัวชิ้นงาน ส่วนหนึ่งเป็นอุปกรณ์เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ จากวิธีการทำงาน อย่างการใช้วัสดุที่ต้องใช้การเชื่อมไฟฟ้าหรือ การที่ต้องใช้อุปกรณ์ที่มีความอันตรายในการตัดโลหะหรือเหล็กมาเป็นส่วนประกอบ จึงต้องมีการจัดเตรียมวัสดุให้มีความเหมาะสมและมีความหลากหลายครอบคลุมเพื่อรองรับการทำงาน เทคนิคและความคิด ให้สะดวกไม่ติดขัดในขั้นตอนต่าง ๆ

3.2.3 การเลือกวัสดุสิ่งของ

การเตรียมวัสดุสิ่งของหรือวัสดุข่าวของ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ เพราะเป็นชิ้นส่วนสำคัญหรือองค์ประกอบหลักในการสร้างสรรค์ ส่วนหนึ่งคือการสะสมวัสดุสิ่งของ โดยทำความเข้าใจและคลุกคลีกับความเป็นวัตถุหรือหน้าที่เดิมของตัววัตถุเอง เพื่อให้เห็นภาพที่เป็นรูปธรรม จับต้องได้ วัสดุสิ่งของบางอย่างมีความน่าสนใจและเกิดความประทับใจในขณะนั้น แต่ในขณะเดียวกันความคิดสร้างสรรค์ยังไม่เกิดขึ้น จึงต้องมีการสะสมและบันทึก (record) ไว้ ทั้งในความจริงจำและทางกายภาพ และอีกหนึ่งส่วนคือการลงพื้นที่เพื่อเลือกหาวัสดุสิ่งของ ที่มีความน่าสนใจ ทั้งรูปทรง สี สัน อยู่เป็นระยะ เพื่อตอบสนองต่อความคิดและจินตนาการนำมาต่อยอดในการสร้างสรรค์ผลงาน

3.2.4 ขั้นตอนการประกอบสร้างวัตถุ

3.2.4.1 นำวัสดุสิ่งของที่มีอยู่มาพิจารณาหาความเป็นไปได้ ทางรูปร่าง รูปทรง สี สัน ตามแบบภาพร่างต้นแบบและผสมผสานกับจินตนาการความคิด ความรู้สึก และความเป็นจริงของคุณสมบัติที่ปรากฏบนตัววัตถุ

3.2.4.2 แยกชิ้นส่วนจากวัสดุสิ่งของเดิม ด้วยการตัด รื้อ ถอด เพื่อทำเป็นชิ้นส่วนหรืออะไหล่ จากวัตถุหลากหลายประเภท ให้ง่ายต่อการเลือกใช้และการประกอบร่างใหม่

3.2.4.3 เชื่อมต่อวัตถุเข้าด้วยกันตามภาพร่างต้นแบบ ความคิดและจินตนาการ อารมณ์ความรู้สึก ณ ขณะนั้น ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติความเป็นวัตถุที่เลือกใช้ อาทิ การเชื่อมไฟฟ้า การมัด การผูก การร้อย การปั้นผสม ฯลฯ รูปร่างหน้าตาของวัตถุสร้างสรรค์อาจไม่เป็นไปตามภาพร่างหรือสิ่งที่คาดหวังไว้ เนื่องจากต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อความเหมาะสม ลงตัวและความสมบูรณ์ที่สุดในชิ้นงาน

3.2.5 ขั้นตอนเก็บรายละเอียด

เมื่อผลงานออกมาเป็นรูปร่างตามภาพร่างต้นแบบและตามความพึงพอใจแล้ว สิ่งที่ขาดไม่ได้คือ การตรวจสอบความแข็งแรงคงทนของการเชื่อมต่อประสานกันระหว่างวัตถุแต่ละชิ้น ทั้งนี้ร่องรอยที่เกิดขึ้นจากกระบวนการหรือตัวเทคนิค เป็นร่องรอยที่เกิดจากการตั้งใจ ปล่อยให้เห็นร่องรอยความเป็นธรรมชาติภายในตัวเทคนิคและวัตถุที่เลือกใช้ ให้ทำงานออกมาตามแนวคิดข้างต้น แต่มีบางส่วนที่มีการเก็บและทำสีเพิ่มเติม เพื่อสร้างอารมณ์และสร้างเทคนิคที่มีความแตกต่างออกไป เมื่อผลงานเสร็จสมบูรณ์แล้ว ในขั้นตอนสุดท้ายของการจบงานทุกชิ้นคือการพ่นหรือทาน้ำยาเคลือบเพื่อรักษาความสะอาดและเก็บความเป็นธรรมชาติ ร่องรอยเดิมของตัววัตถุเอาไว้ให้ได้มากที่สุด

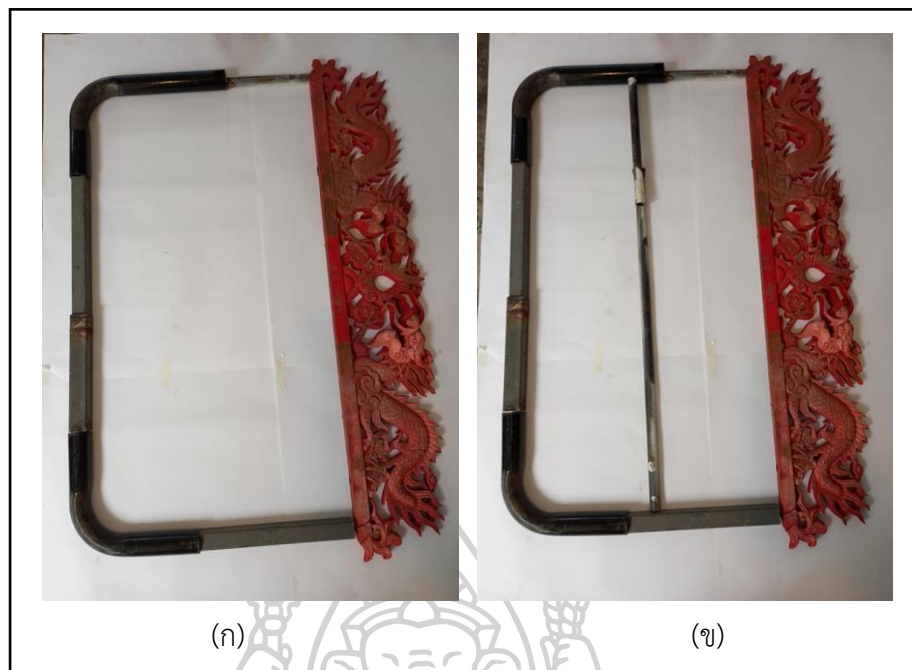
ภาพที่ 11 ภาพแสดงแบบภาพร่าง ผลงานนิทานนิพนธ์ชุด “แปลงรูปวัตถุ (Transforming Object Images)”

ภาพที่ 12 ภาพแสดงวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 13 ภาพแสดงตัวอย่างวัสดุสิ่งของที่ใช้ในการสร้างสรรค์ พอสังเขป

ภาพที่ 14 ภาพแสดงตัวอย่างขั้นตอนการทดลองวัสดุ เพื่อหาความเป็นได้และความเหมาะสมของผลงาน

- (ก) ทดลองประกอบสร้างชิ้นงาน
 (ข) ทดลองประกอบสร้างชิ้นงานโดยมีวัสดุคั้น

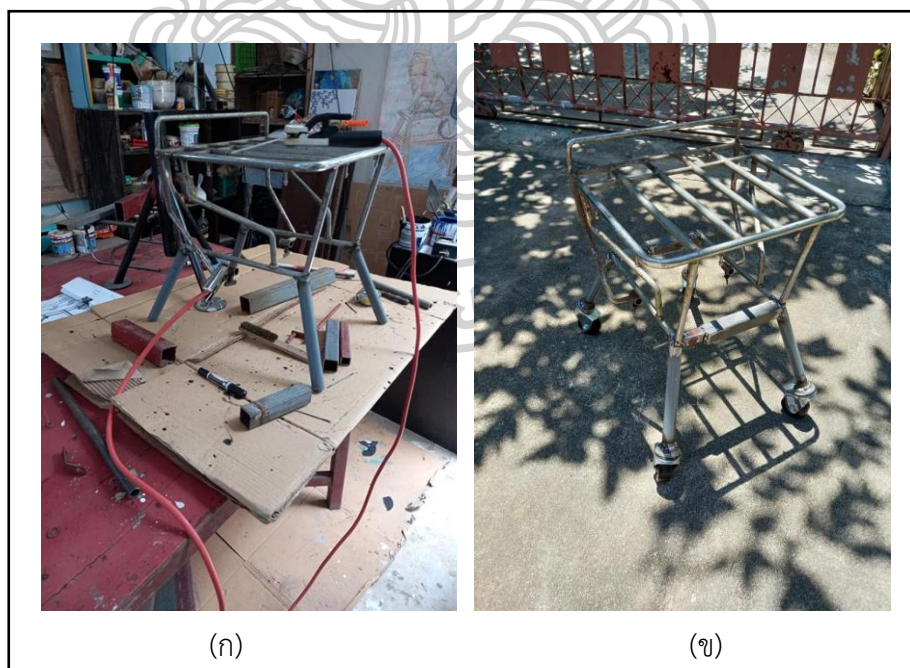
ภาพที่ 15 ภาพแสดงตัวอย่างขั้นตอนการประกอบสร้างผลงาน

- (ก) ยึดประสานวัตถุเข้าไว้ด้วยกันโดยใช้เทปกาวประคองไว้ในขณะที่รอให้แห้ง
 (ข) ภาพผลงานที่ประสานแล้ว

ภาพที่ 16 ภาพแสดงตัวอย่างขั้นตอนการประกอบสร้างผลงาน

- (ก) นำวัสดุมาวางไว้ในตำแหน่งตามแบบร่าง
- (ข) ยึดติดวัสดุด้วยการเชื่อมเหล็ก

ภาพที่ 17 ภาพแสดงตัวอย่างขั้นตอนการประกอบสร้างผลงาน

- (ก) ภาพขั้นตอนในการเชื่อมเหล็ก
- (ข) ภาพผลงานที่เชื่อมเหล็กแล้ว

ภาพที่ 18 ภาพแสดงตัวอย่างขั้นตอนการเก็บหรือเพิ่มเติมรายละเอียดของผลงาน

(ก) ภาพขั้นตอนการตรวจรายละเอียดของผลงาน เพื่อจัดการส่วนเกินที่ไม่ต้องการ หรือขัดแต่งผลงาน

(ข) ภาพขั้นตอนการเติมรายละเอียดของผลงาน

3.3 สรุป

การกำหนดรูปแบบ เทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์ ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “แปลงรูปวัตถุ” ข้าพเจ้าได้ถ่ายทอด มุมมอง อารมณ์ ความรู้สึก วิธีคิด เทคนิคและการกำหนด เรื่องราว สิ่งแวดล้อม ผ่านตัววัตถุขาวของที่ถูกแปลงรูป จากรูปลักษณ์เดิมไปสู่รูปลักษณ์ใหม่ เรื่องราว บริบท หน้าที่ ความคิดและการตีความใหม่ ผสมผสานกันจนเกิดเป็นรูปแบบเฉพาะตัว เพื่อถ่ายทอดความเป็นเอกลักษณ์และสุนทรีย์ในทัศนะส่วนตัว ผ่านทัศนธาตุ การจัดวางองค์ประกอบ การลดทอน เพิ่มเข้า คลี่คลาย โดยคำนึงถึงความสอดคล้อง ประสานกลมกลืนกันระหว่างเนื้อหา ข้อมูล ความประทับใจ หรือสิ่งสะท้อนอารมณ์ และรูปแบบของผลงาน รวมไปถึงการเลือกใช้วัสดุสิ่งของที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งต้น

ทั้งนี้ในระหว่างขั้นตอนของการดำเนินงาน ย่อมเกิดปัญหาหรือสิ่งที่ไม่คาดคิดเฉพาะหน้า ที่เกิดจากตัววัตถุและตัวเทคนิค เป็นสิ่งที่ต้องขบคิดและหาทางออก จากการทดลอง เรียนรู้และไม่ยึดติดกับกรอบความคิดแบบเดิม หาความเป็นไปได้และความเหมาะสม เพื่อให้ผลงานออกมามีความสมบูรณ์ตามเป้าหมายได้มากที่สุด

บทที่ 4

การสร้างสรรคและการพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “แปลงรูปวัตถุ” เป็นการพัฒนาและวิเคราะห์ผลงาน สืบเนื่องจากผลงานสร้างสรรค์ก่อนวิทยานิพนธ์ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ จำนวน 3 ชุด และผลงานวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด โดยมีหลักการวิเคราะห์ เพื่อแสดงผลสัมฤทธิ์ในการปรับปรุงและพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานต่อไป ได้แก่ การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ ที่มา ความหมายและองค์ประกอบของผลงาน ดังต่อไปนี้

4.1 การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์

4.1.1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

4.1.1.1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ

4.1.1.2 วิเคราะห์ลักษณะที่มาและความหมายในผลงาน

4.1.2 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

4.1.2.1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ

4.1.2.2 วิเคราะห์ลักษณะที่มาและความหมายในผลงาน

4.1.3 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

4.1.3.1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ

4.1.3.2 วิเคราะห์ลักษณะที่มาและความหมายในผลงาน

4.2 การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์

4.2.1 ผลงานวิทยานิพนธ์

4.2.1.1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ

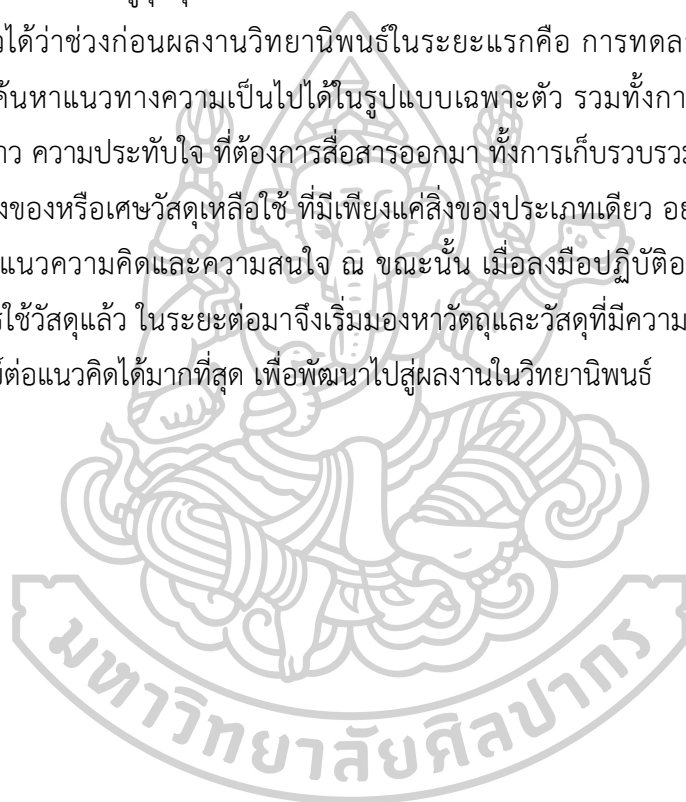
4.2.1.2 วิเคราะห์ลักษณะที่มาและความหมายในผลงาน

4.2.1.3 วิเคราะห์รูปแบบ

4.1 การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์

ในการสร้างสรรค์ ผลงานทัศนศิลป์ อารมณ์ ความคิด ความรู้สึก คือสิ่งที่ต้องแสดงออกมา เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด นอกจากนี้แล้วคุณค่าทางความงาม ความเป็นจริงของตัววัตถุที่เลือกใช้ในการ สร้างสรรค์ผลงาน ยังคงต้องปรากฏชัดอยู่ เพื่อบอกเล่าเรื่องราว ความเป็นมาต่อผู้ชม ข้าพเจ้าได้ศึกษา ข้อดี ข้อเสีย คุณลักษณะของตัววัตถุ และวัสดุในแต่ละชนิดอย่างละเอียด เพื่อค้นหาความเป็นไปได้ ใหม่ ๆ จากกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้เข้ากับวัตถุและวัสดุชนิดนั้น ๆ ในการสร้างสรรค์และก่อให้เกิด ความหมาย รวมไปถึงเทคนิควิธีการสร้าง ในกระบวนการต่าง ๆ อย่าง การเชื่อม การมัด การผูก ฯลฯ เพื่อที่จะนำจินตนาการไปสู่จุดมุ่งหมาย

กล่าวได้ว่าช่วงก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ในระยะแรกคือ การทดลองและการปรับเปลี่ยน รูปแบบ เพื่อค้นหาแนวทางความเป็นไปได้ในรูปแบบเฉพาะตัว รวมทั้งการทำความเข้าใจในด้าน เนื้อหา เรื่องราว ความประทับใจ ที่ต้องการสื่อสารออกมา ทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูล ลงพื้นที่และการ เลือกใช้วัสดุสิ่งของหรือเศษวัสดุเหลือใช้ ที่มีเพียงแค่สิ่งของประเภทเดียว อย่างเศษอุปกรณ์จากงาน ก่อสร้าง ตามแนวความคิดและความสนใจ ณ ขณะนั้น เมื่อลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังจนเกิดความ ชำนาญในการใช้วัสดุแล้ว ในระยะต่อมาจึงเริ่มมองหาวัตถุและวัสดุที่มีความหลากหลายขึ้น สนุกขึ้น และตอบโจทย์ต่อแนวคิดได้มากที่สุด เพื่อพัฒนาไปสู่ผลงานในวิทยานิพนธ์

4.1.1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

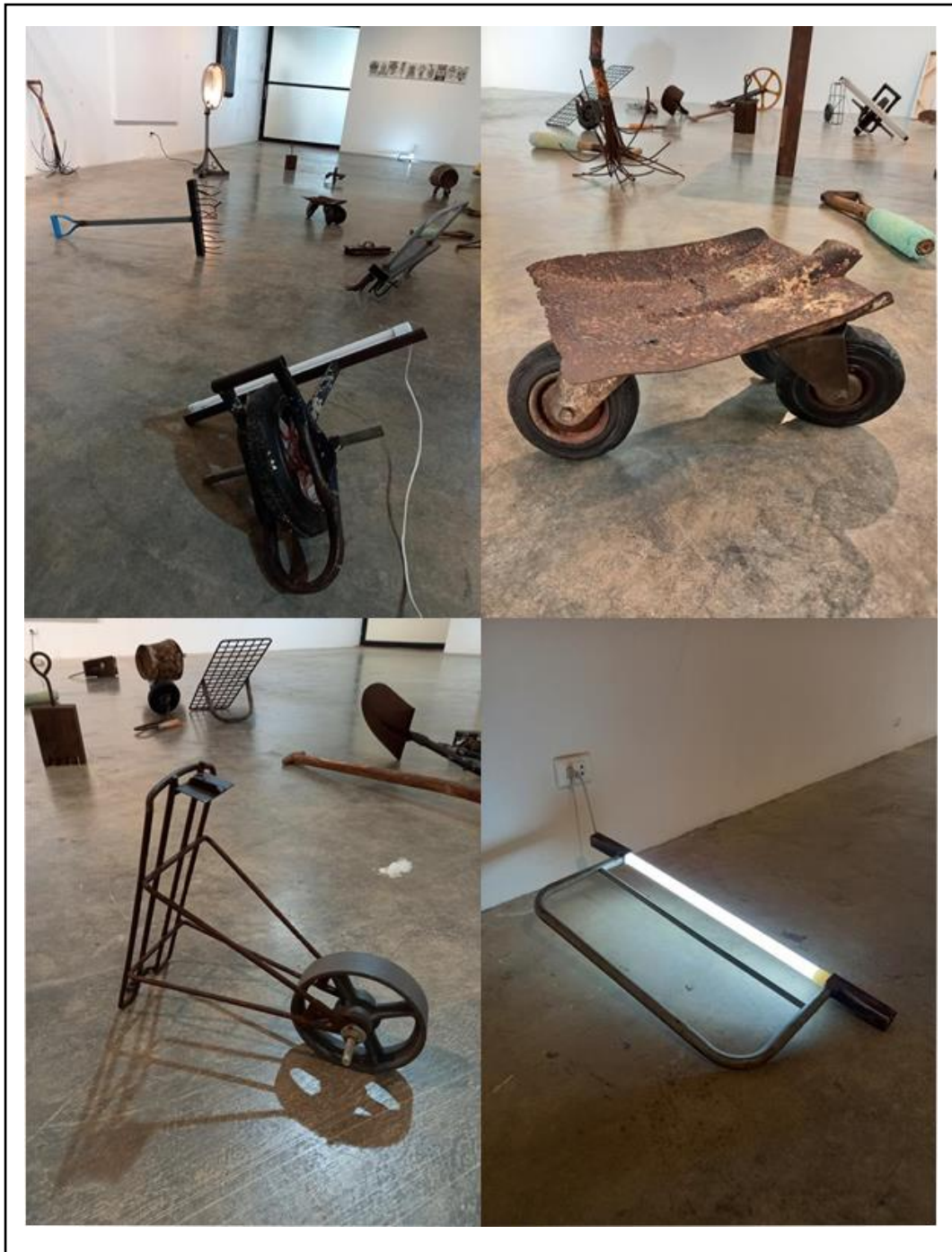
ภาพที่ 19 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

ชื่อผลงาน “ชุดเครื่องมือ”

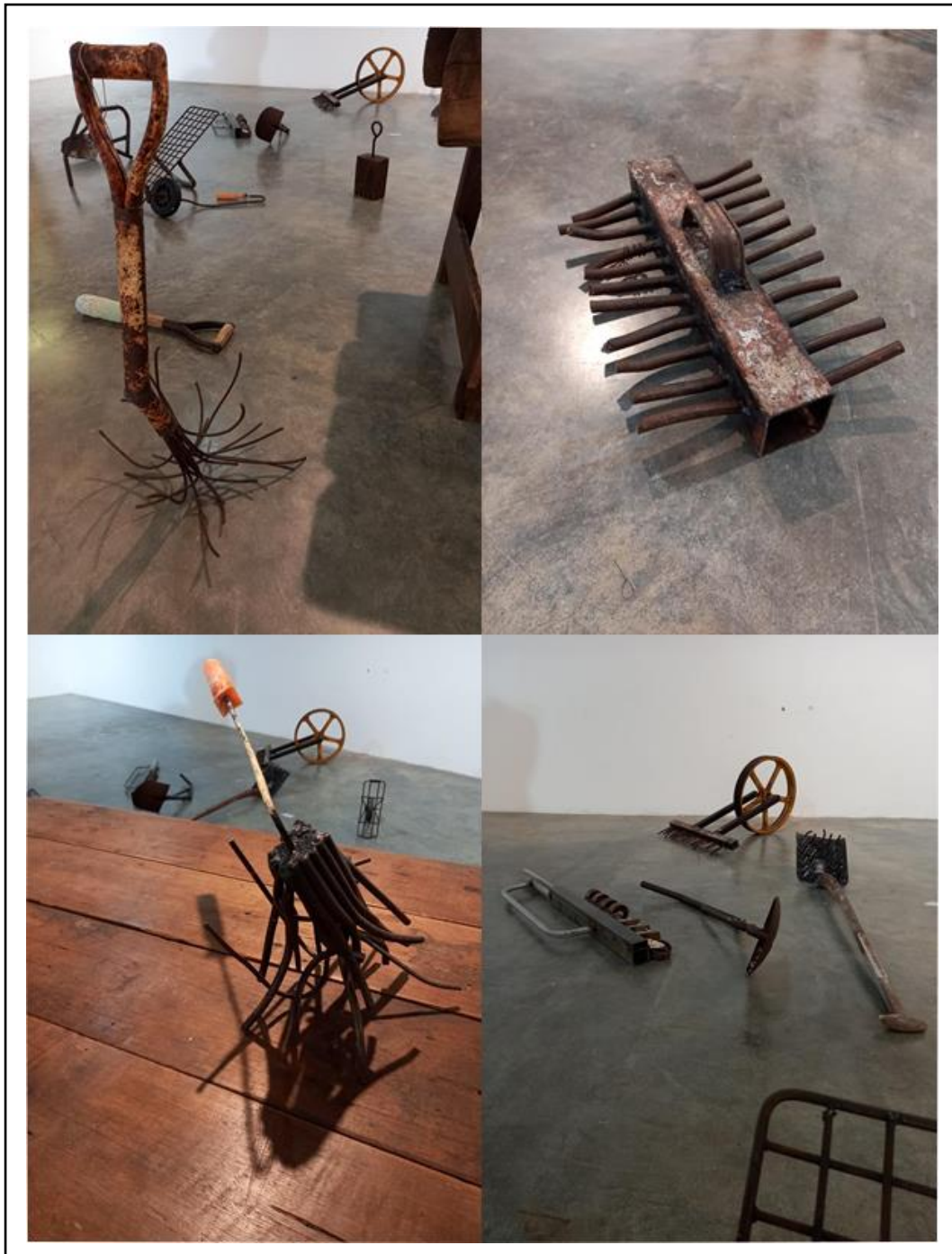
ขนาด แปรรูปตามพื้นที่

เทคนิค สื่อผสม (เหล็ก ตะแกรงลวด ล้อ แผ่นไม้ หลอดไฟ ถัง)

ปีที่สร้าง 2563

ภาพที่ 20 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

ภาพที่ 21 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

ภาพที่ 22 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

4.1.1.1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ

องค์ประกอบทางทัศนศิลป์ (Element of Art)	หลักการออกแบบ (Principles of Design)	วัสดุทางกายภาพ (Physical Materials)
- เส้น	- ขนาด	- เหล็ก
- สี	- สัดส่วน	- อลูมิเนียม
- พื้นผิว	- พื้นที่ว่าง	- ไม้
- รูปร่าง	- ความเคลื่อนไหว	- ล้อยาง, ล้อเหล็ก
- รูปทรง		- พลาสติก
		- หลอดไฟ
		- ตะปู

ตารางที่ 1 ตารางแสดงการแยกองค์ประกอบการออกแบบและวัสดุทางกายภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

ผลงานชุดนี้เป็นผลงานสื่อผสม จัดวาง ประเภทงาน 3 มิติ จากการประกอบสร้างและคอลลาจ (Collage) จากเศษวัสดุสิ่งของและเศษวัสดุเหลือใช้ที่ถูกทิ้งแล้วจากการใช้งาน ส่วนใหญ่เป็นสิ่งของไร้ค่า ที่ได้จากเครื่องมือหรือเศษวัสดุจากสิ่งก่อสร้างและสิ่งของในชีวิตประจำวัน อย่างเศษเหล็ก เศษไม้ ล้อยาง ลูกกลิ้งสี พลาสติกทราย ตะแกรงลวด ฯลฯ ที่มีลักษณะของร่องรอย คราบสนิม ความบอบเบี้ยว ความผุร่อน เป็นตัวดึงดูดความน่าสนใจ กลายร่างไปสู่ความงามแบบ Art Form รูปร่างหน้าตาแปลกประหลาด ถูกจัดวางอยู่รายรอบของโต๊ะไม้ตัวใหญ่ ที่ดูลักษณะคล้ายคลึงกับโต๊ะทำงานของช่าง อย่างอิสระไร้ทิศทาง กระจัดกระจายไปทั่วพื้นที่ห้องจัดแสดง และไม่ได้ถูกวางเรียงหรือจัดหมวดหมู่ ประเภทของผลงาน โดยในตัวผลงานบางชิ้นมีการนำหลอดไฟมาติดในตัวผลงานเพื่อส่องสว่าง เพิ่มอารมณ์ ความรู้สึก ความเคลื่อนไหวหรือสีสัน ในตัวของผลงานชุดนี้ให้มีบรรยากาศและมีชีวิตมากขึ้น

4.1.1.2 วิเคราะห์ลักษณะที่มาและความหมายในผลงาน

จากลักษณะทางกายภาพเบื้องต้นของผลงานชุดนี้ มีลักษณะของตัวผลงานแบบรูปทรงอิสระในแบบกึ่งนามธรรม หรือคล้ายคลึงกับเครื่องมือและอุปกรณ์ในงานก่อสร้าง การจัดวางของผลงานที่มีโต๊ะไม้สี่เหลี่ยมผืนผ้าเป็นส่วนประกอบหลัก เพื่อทำให้ผลงานดูเป็นกลุ่มก้อนและแสดงความรู้สึกถึงความ เป็นเครื่องมือเครื่องไม้ที่ถูกดัดแปลงและถูกใช้งานเป็นประจำ ตัวผลงานถูกวางไว้ด้านบนโต๊ะไม้เพียงหนึ่งชิ้น และผลงานส่วนที่เหลือถูกวางกระจัดกระจาย กระจาย กองอยู่กับพื้น ไม่มีทิศทาง เหมือนกับผลงานถูกเคลื่อนไหว หรือถูกหยิบจับใช้งานจริง โดยมีรูปทรงของตัว

ผลงานในแต่ละชิ้นเป็นตัวส่งเสริมซึ่งกันและกัน จึงทำให้ผลงานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่ถูกแยกออกจากกัน และตัวเทคนิคการเชื่อมที่ยังคงฉายร่องรอยไว้ให้เห็นถึงเทคนิคกระบวนการทำงานไว้ในแต่ละขั้นตอนของผลงาน วัสดุต่าง ๆ ล้วนแสดงตัวตน ความเป็นสัจจะเนื้อแท้ที่ผ่านกาลเวลา การใช้งานอย่างสาหัสสากรรจ์จนเกิดรูปทรงที่น่าสนใจ ทว่ามันเป็นความงามที่ถูกเลือกมาใช้ในการสร้างสรรค์ การสร้างคุณค่าหรือความหมายใหม่ผ่านเศษวัสดุไร้ค่าที่ถูกมองข้าม

4.1.2 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

ภาพที่ 23 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

ชื่อผลงาน	“วัตถุกับพื้นี่ชาวสวน”
ขนาด	แปรผันตามพื้นที่
เทคนิค	สื่อผสม (เหล็ก ตะแกรงลวด ล้อ แผ่นไม้ ตู๋ยา ถัง)
ปีที่สร้าง	2563

ภาพที่ 24 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

4.1.2.1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ

องค์ประกอบทางทัศนศิลป์ (Element of Art)	หลักการออกแบบ (Principles of Design)	วัสดุทางกายภาพ (Physical Materials)
- เส้น	- ขนาด	- เหล็กเส้น
- สี	- สัดส่วน	- ไม้
- พื้นผิว	- พื้นที่ว่าง	- กล้วยตากทราย
- รูปร่าง, รูปทรง	- จังหวะ	- ล้อเหล็ก
		- ถังน้ำ
		- ไม้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงการแยกองค์ประกอบการออกแบบและวัสดุทางกายภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

ผลงานชุดนี้เป็นผลงานสื่อผสม จัดวาง ถูกประกอบสร้างจากเศษวัสดุสิ่งของที่ได้มาจากชิ้นส่วนของเครื่องมือทำการเกษตรและเศษเหล็กหลากหลายประเภท ลักษณะคล้ายเครื่องมือเครื่องมือหรืออุปกรณ์บางสิ่งบางอย่าง โดยตัวของผลงานยังหลงเหลือความดั้งเดิมที่ติดมา ก็คือร่องรอย คราบสนิม ความผูกพันและความไม่สมบูรณ์แบบที่ยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน วางบนตู้ไม้สีดำ ลักษณะเป็นตู้เก็บของหรือตู้ยาต้านในสีขาวครีม ติดตั้งไว้ที่ผนังเหนือพื้นห้องประมาณ 150 เซนติเมตร ในระดับสายตา ส่วนของผลงานในตู้ไม้จะมีขนาดเล็กเพื่อสามารถวางเรียงในตู้ได้ และอีกหนึ่งส่วนถูกวางไว้บนพื้นห้อง กระจายอย่างอิสระจำนวน 3 ชั้น จากระยะด้านในสุดติดกับผนังห้องจนถึงระยะห่างจากผนังประมาณ 120 เซนติเมตร ซึ่งตู้ไม้จะมีการเปิดกระจกไว้เล็กน้อย เพื่อให้ผลงานดูเชื่อมต่อและไม่ขัดแย้งกันทั้ง 2 ส่วน ให้เคลื่อนไหวเข้าหากัน

4.1.2.2 วิเคราะห์ลักษณะที่มาและความหมายในผลงาน

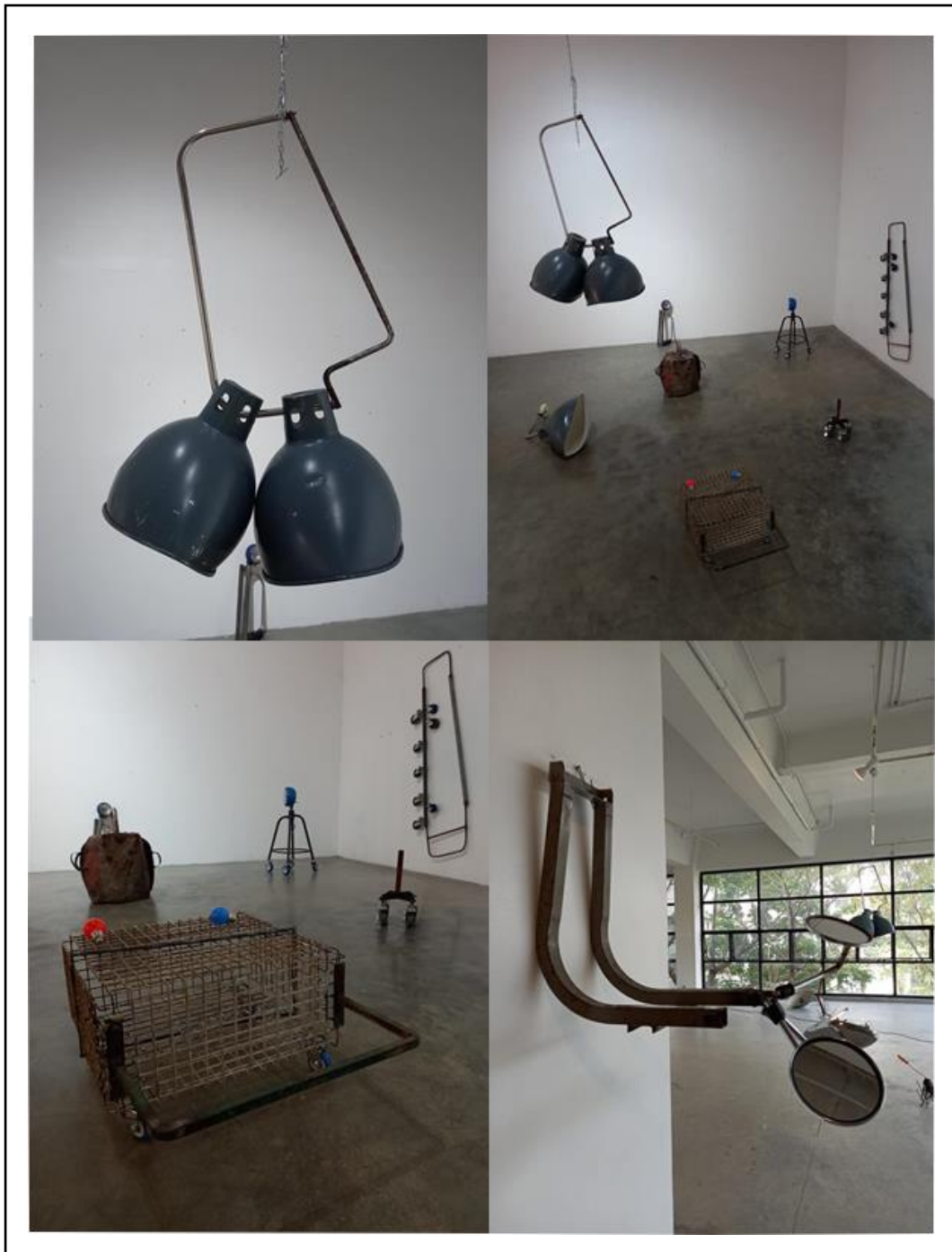
ตู้ไม้สีดำที่นำมาเป็นส่วนประกอบกับตัวชิ้นงาน เพื่อเป็นที่อยู่ให้กับผลงานขนาดเล็ก โดยไม่มีการตัดแปลงหรือเติมแต่งทำให้วัตถุแสดงตัวตนออกมาอย่างชัดเจน เพื่อให้ความรู้สึกถึงการจัดเก็บรักษาในความเป็นจริง จากการใช้งานอย่างสาหัสสาครจร แต่อีกส่วนหนึ่งของผลงานก็ถูกวางอย่างระเระกะไรระเบียบอยู่ที่พื้น เพื่อล้อและส่งเสริมซึ่งกันไปกับผลงานในตู้ไม้ เป็นเส้นนำสายตาจากบนลงล่างหรือล่างขึ้นบน แสดงความรู้สึกโดยรวมเสมือนมีชีวิต มีความเคลื่อนไหว สร้างจินตนาการถึงการที่ตัววัตถุเหล่านั้นกำลังบอกเล่าเรื่องราวในตัวเอง

4.1.3 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

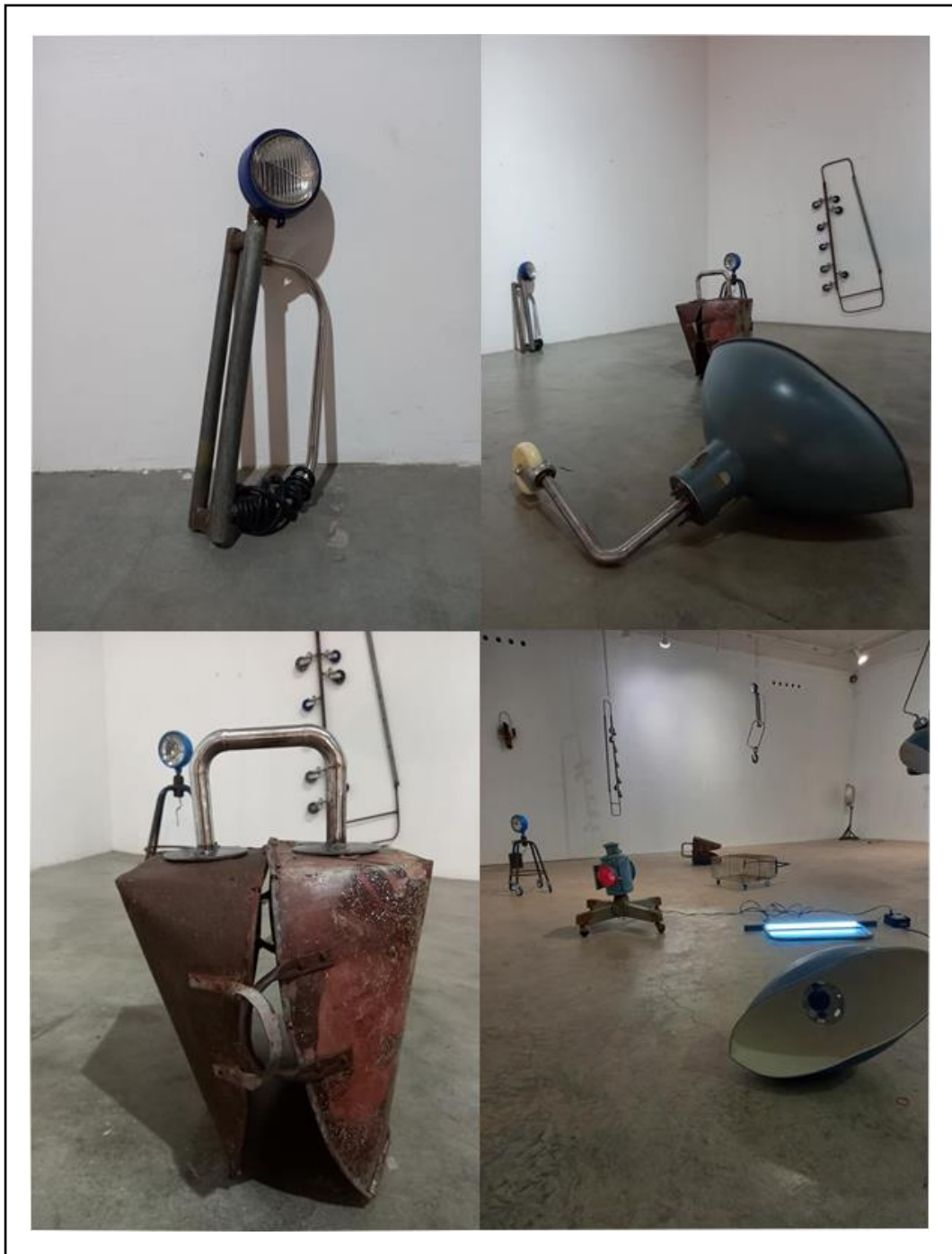

ภาพที่ 25 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

ชื่อผลงาน “เครื่องมือกับของเล่นของผม”
 ขนาด แปรผันตามพื้นที่
 เทคนิค สื่อผสม (เหล็ก ตะแกรงลวด ล้อ ขาเก้าอี้ หลอดไฟ ตะแกรง
 กระจกกระจักรยานยนต์ โคมไฟ)
 ปีที่สร้าง 2563

ภาพที่ 26 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

ภาพที่ 27 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

4.1.3.1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ

องค์ประกอบทางทัศนศิลป์ (Element of Art)	หลักการออกแบบ (Principles of Design)	วัสดุทางกายภาพ (Physical Materials)
- เส้น	- สัดส่วน	- خاکเก๊าอี้
- รูปร่าง, รูปทรง	- ขนาด	- โคมไฟ
- พื้นผิว	- พื้นที่ว่าง	- ล้อ
- สีเส้น	- จังหวะ	- ไฟหน้ารถจักรยานยนต์
	- สิ่งที่ติดมากับวัตถุ	- ตะแกรง
		- เหล็ก
		- หลอดไฟ

ตารางที่ 3 ตารางแสดงการแยกองค์ประกอบการออกแบบและวัสดุทางกายภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

ผลงานชุดนี้เป็นการพัฒนาและต่อยอดการเลือกใช้วัสดุมาจากผลงานชุดที่ 1 และชุดที่ 2 กล่าวคือมีการเลือกใช้วัสดุสิ่งของที่มีความหลากหลาย มีสีเส้น และไม่ได้จำกัดประเภทของวัสดุสิ่งของที่นำมาใช้มากขึ้นจากผลงานชุดก่อนหน้า อย่าง โคมไฟ خاکเก๊าอี้ โคมไฟเรือ จระเขจรจักรยานยนต์ ไฟหน้ารถ ตะแกรง ฯลฯ ที่มีลักษณะของการใช้งานมาแล้ว เกิดร่องรอย ความบิดเบี้ยว ไม่สมบูรณ์แบบ แต่ตัวผลงานยังคงรูปแบบ เทคนิค ของการประกอบสร้างหรือคอลลาจไว้ ซึ่งจะเห็นว่าผลงานในชุดนี้เริ่มมีการคลี่คลาย ทั้งตัวรูปทรงและการติดตั้งที่มีความหลากหลายขึ้น ดูสนุกสนานและมีความอิสระ ทั้งผลงานที่ถูกแขวนห้อยลงมาอย่างไ่ระดับ ผลงานที่ถูกพิงไว้กับผนังหรือแม้กระทั่งวางแบบธรรมดาเข้ากับพื้น ผลงานทั้งหมดถูกติดตั้งกระจายทั้งพื้นที่ห้องจัดแสดง โดยที่ไม่มีชิ้นไหนโดดเด่นขึ้นมาเพียงชิ้นเดียว แต่กลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

4.1.3.2 วิเคราะห์ลักษณะที่มาและความหมายในผลงาน

องค์ประกอบโดยรวมของผลงานชุดนี้มีลักษณะเป็นชิ้นส่วนจากสิ่งของเหลือใช้หลากหลายประเภทของที่มาและหน้าที่ ทั้งเครื่องมือ เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำมาหากิน อะไหล่ จาจรจักรยานยนต์ ของใช้ภายในบ้าน อุปกรณ์อำนวยความสะดวก ฯลฯ เพื่อแสดงให้เห็นถึงเศษวัสดุข้าวของเหลือใช้ในสังคมเมืองที่มีความหลากหลาย เมื่อวัสดุสิ่งนั้นหมดอายุการใช้งานแล้ว ข้าวของสิ่งนั้นจะกลายเป็นวัตถุไร้ค่าไร้ความหมาย กับวิธีการดัดแปลง ต่อ เติม และถูกประกอบสร้างใหม่ รูปร่างหน้าตา จากวัตถุสิ่งเดิมไปสู่บริบทใหม่ ในแง่ความรู้สึกและการใช้งานจริง การนำเสนอผลงาน

ในรูปแบบลักษณะการติดตั้ง จัดวาง ที่ห้อยลงมาจากเพดาน แขนงติดผนังและวางกองอยู่กับพื้น เสมือนความเป็นจริงในวิถีชาวบ้านสามัญในสังคมทั่วไป

4.2 การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “แปลงรูปวัตถุ” เป็นการพัฒนาและต่อยอดมาจากผลงานในชุดก่อนหน้าวิทยานิพนธ์ กล่าวคือในการสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงาน ข้าพเจ้าได้มุ่งเน้น ให้ความสำคัญ และทำความเข้าใจเนื้อหา ประเด็นสาระในจุดที่ต้องการแสดงออกและสื่อสารที่มากขึ้น นำจุดเด่น จุดด้อยในผลงานชุดก่อนหน้า มาวิเคราะห์หาข้อเปรียบเทียบ ปรับปรุงแก้ไข พัฒนาทั้งตัวชิ้นงานและแนวความคิดให้มีความชัดเจนและลงไปในเชิงลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อสร้างชุดความรู้ให้ผลงานเกิดความสมบูรณ์มากที่สุด โดยที่ตัวชิ้นงานมีการผสมผสานกันของวัตถุที่มีความหลากหลายมากกว่าผลงานในชุดก่อนหน้า อย่างวัตถุสิ่งของเครื่องใช้ที่แสดงถึงความเป็นสังคมเมือง วัตถุแบบอุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์และวัตถุสิ่งของแบบชาวบ้านที่ได้มาจากสังคมชนบท ถูกนำมาแปลงรูปรวมกันในผลงาน เกิดเป็นวัตถุสิ่งใหม่ในบริบทที่ต่างออกไปจากการรับรู้ของผู้คน

4.2.1 ผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 28 ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์

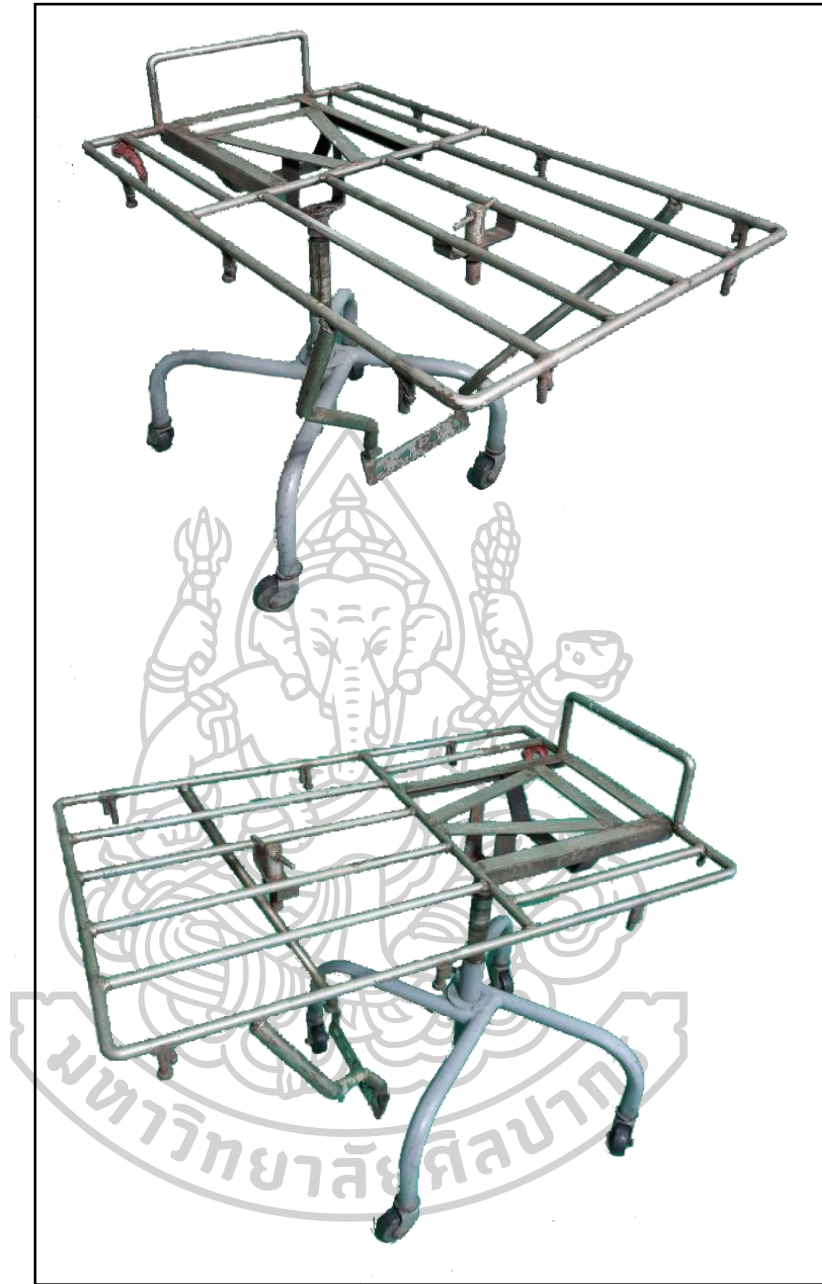
ชื่อผลงาน	“กรุงเทพฯ”
ขนาด	แปรผันตามพื้นที่
เทคนิค	สื่อผสม (เหล็ก อานจักรยาน ล้อ ขาเก้าอี้ หลอดไฟ ตะแกรง กระจก รถจักรยานยนต์ โคมไฟ ดินเผาเครื่องจักสาน ไม้แกะสลัก)
ปีที่สร้าง	2564

ภาพที่ 29 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 30 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพที่ 31 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 32 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ภาพที่ 33 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5

ภาพที่ 34 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6

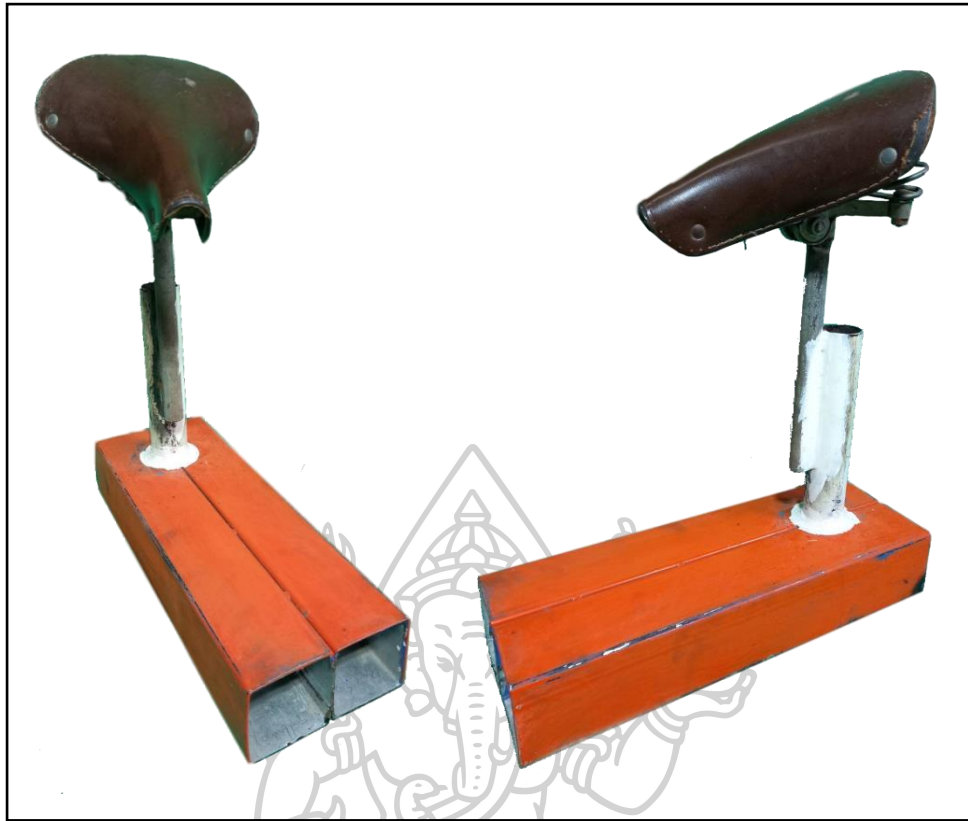

ภาพที่ 35 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7

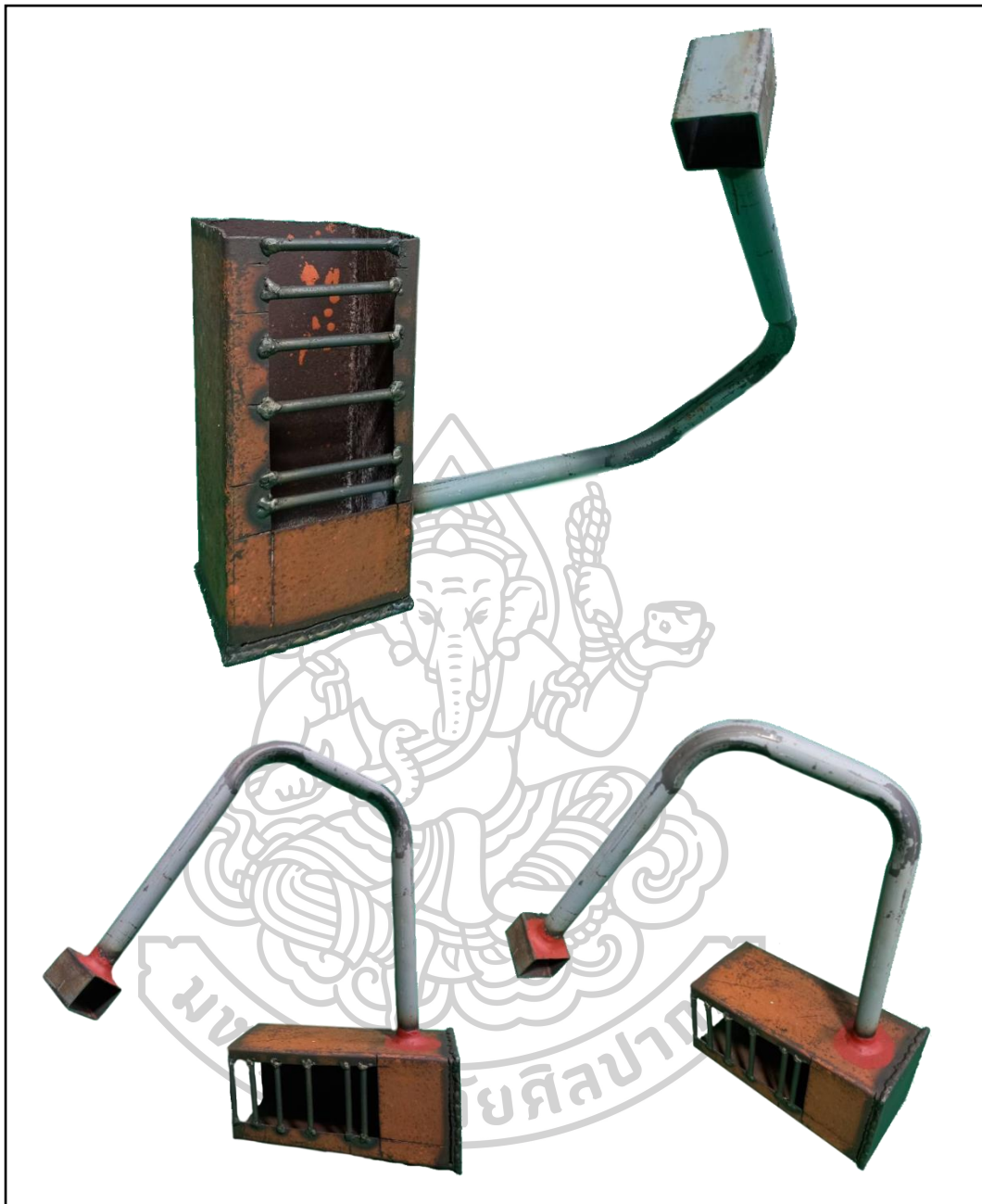

ภาพที่ 36 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 8

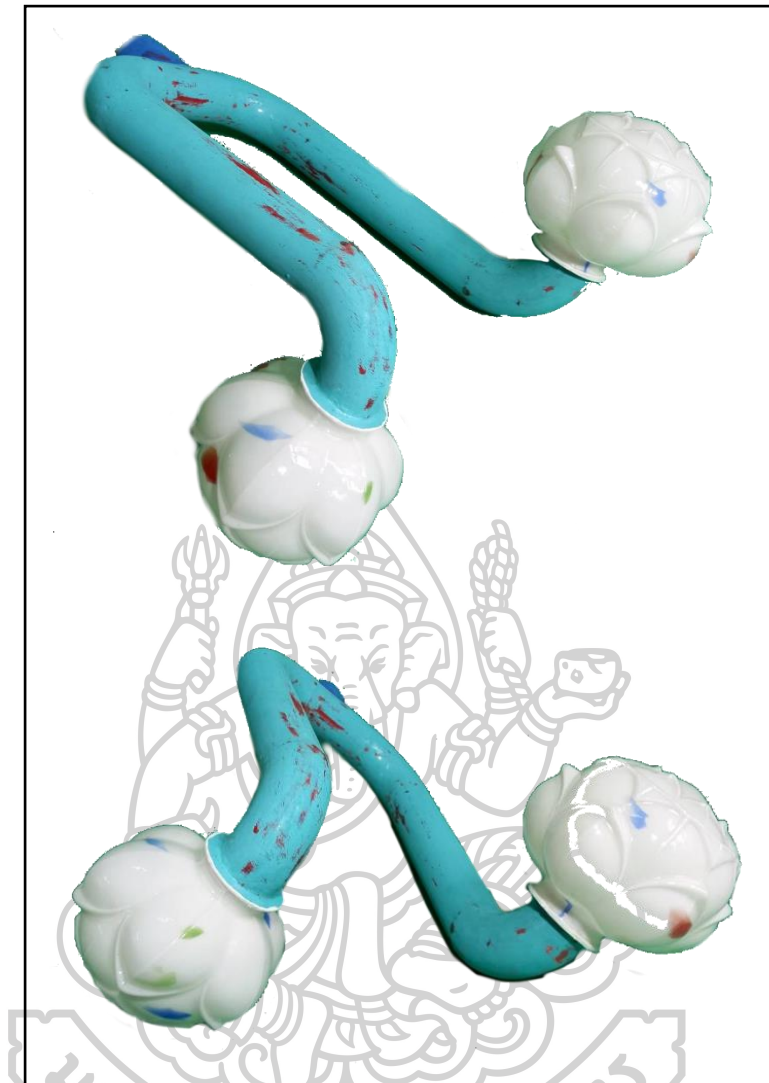

ภาพที่ 37 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 9

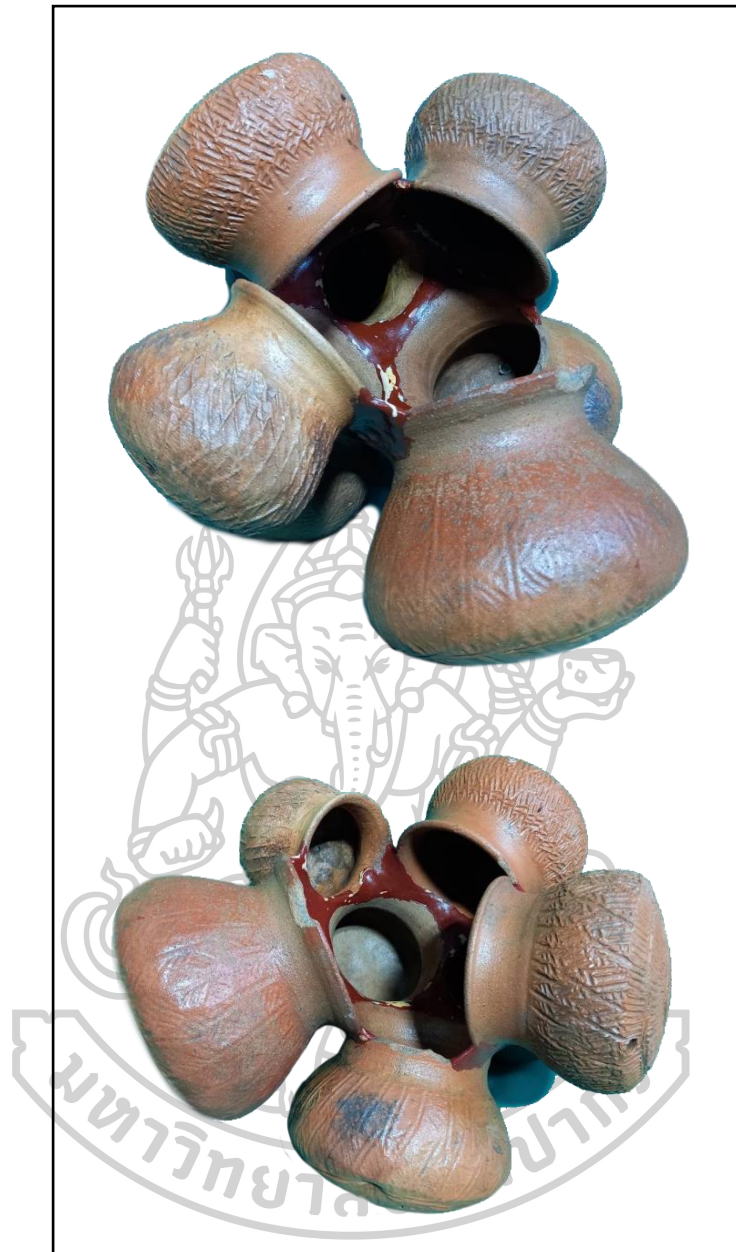

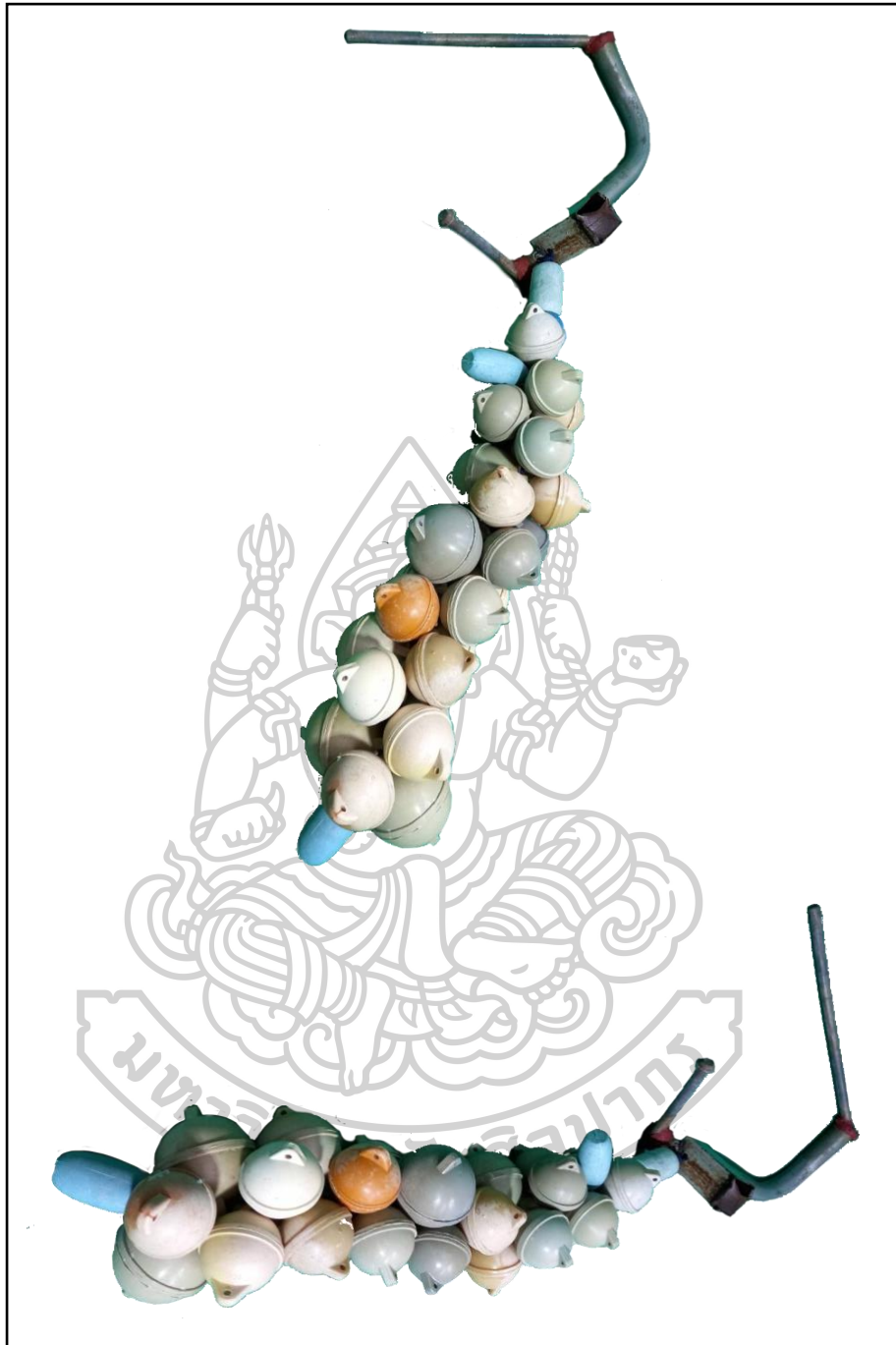
ภาพที่ 38 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 10

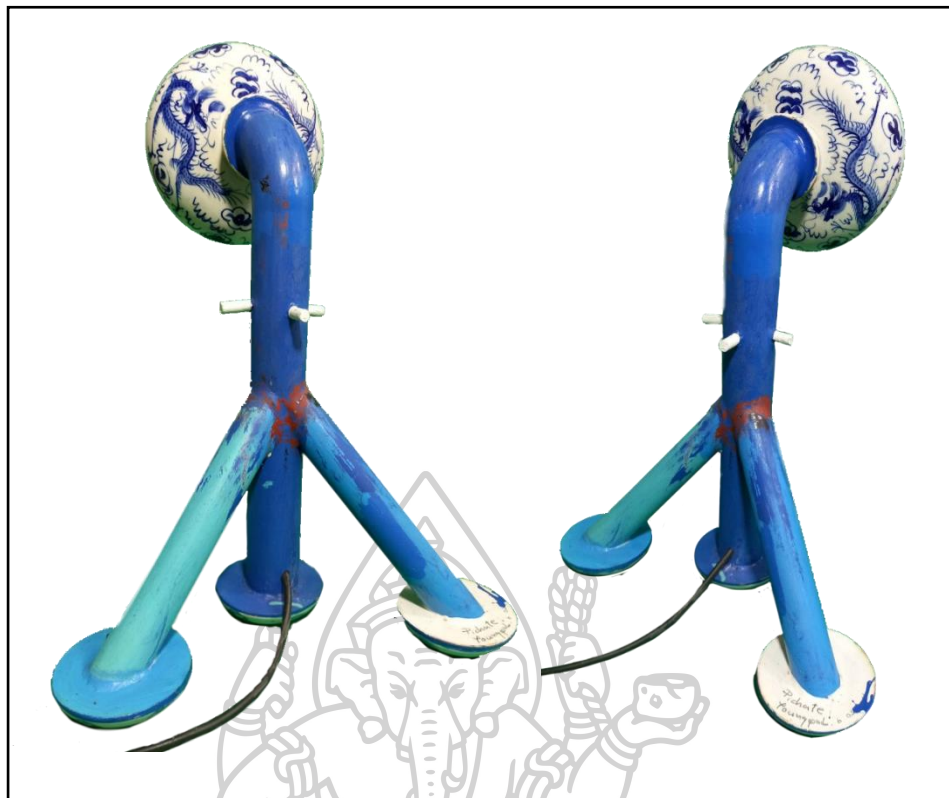
ภาพที่ 39 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 11

ภาพที่ 40 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 12

ภาพที่ 41 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 13

ภาพที่ 42 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 14

ภาพที่ 43 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 15

ภาพที่ 44 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 16

ภาพที่ 45 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 17

ภาพที่ 46 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 18

ภาพที่ 47 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 19

ภาพที่ 48 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 20

ภาพที่ 49 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 21

ภาพที่ 50 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 22

ภาพที่ 51 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 23

4.2.1.1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ

องค์ประกอบทางทัศนศิลป์ (Element of Art)	หลักการออกแบบ (Principles of Design)	วัสดุทางกายภาพ (Physical Materials)
- เส้น	- สัดส่วน	- วัสดุสิ่งของเชิงพาณิชย์
- รูปร่าง, รูปทรง	- ขนาด	- วัสดุสิ่งของจากสังคมเมือง
- พื้นผิว	- พื้นที่ว่าง	- วัสดุสิ่งของจากสังคมชนบท
- สีเส้น	- จังหวะ	
	- สิ่งดั้งเดิมที่ติดมากับวัตถุ	

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการแยกองค์ประกอบการออกแบบและวัสดุทางกายภาพผลงานวิทยานิพนธ์

เมื่อมองลักษณะทางกายภาพโดยรวมของผลงาน เป็นลักษณะผลงานศิลปะสื่อผสม จัดวาง ผลงานประเภท 3 มิติ รวมถึงความเป็น 2 มิติ ในผลงานบางชิ้น จากวัสดุสิ่งของเหลือใช้ หรือเศษวัสดุ จากข้าวของ อุปกรณ์ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้คน แสดงลักษณะถึงความเป็นเมือง อย่าง เหล็ก อลูมิเนียม พลาสติก แก้ว ฯลฯ และวัตถุที่แสดงถึงความเป็นชนบทหรือแบบพื้นบ้าน อย่าง ไม้แกะสลัก เครื่องจักสาน ดินเผา ฯลฯ ถูกแปลงรูปและประกอบสร้างเป็นรูปทรงใหม่ ดูแปลกประหลาด หน้าตาดูพิลึก ผิดแปลกไปจากวัตถุที่พบเห็นทั่วไป แต่ยังคงร่องรอย ความไม่สมบูรณ์แบบที่ติดมากับตัววัตถุไว้ ทั้งรอยคราบ รอยขีดข่วน ความบิดเบี้ยว แตกหัก บุปสลาย ฯลฯ เพื่อสร้างเสน่ห์ และคงเรื่องราวของกาลเวลาไว้ มีทั้งขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ ไล่เลี่ยกัน ขึ้นอยู่กับขนาดของวัตถุเดิมเป็นส่วนประกอบ ถูกติดตั้ง จัดวาง ทิวพื้นที่ห้องอย่างระเกะระกะไร้ระเบียบและกรอบจำกัด จังหวะในการวาง แขนงห้อยลงมาจากเพดาน ติดกับผนังห้องและทั่วบริเวณพื้นห้อง โดยที่ตัวชิ้นงานแต่ละชิ้นจะมีพื้นที่ว่าง และอากาศไหลเวียนทำให้ดูแล้วไม่อึดอัดและขัดกับสายตา

4.2.1.2 วิเคราะห์ลักษณะที่มาและความหมายในผลงาน

จากกายภาพเบื้องต้นที่แสดงออกในผลงานชุดนี้ สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือการเลือกใช้วัสดุสิ่งของที่มีความหลากหลายมากขึ้นและไม่ได้จำกัดแค่สิ่งของบางประเภท แบบผลงานในชุดก่อนหน้า ประกอบสร้างรวมกันตั้งแต่ 1 ชนิดขึ้นไป ทั้งข้าวของเชิงพาณิชย์ในแบบอุตสาหกรรม แสดงออกถึงความเป็นสังคมเมือง และข้าวของในชีวิตประจำวันแบบสังคมชนบท ที่มีเรื่องราว หน้าตาที่ความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน รวมถึงการใช้เทคนิคในการแปลงรูปวัตถุหรือประกอบสร้างที่ต่างออกไปจากเดิม ที่ใช้การเชื่อมไฟฟ้าเพียงอย่างเดียว จะเห็นได้ว่าผลงานในชุดนี้จะมีเทคนิคที่หลากหลาย นำ

ความเรียบง่าย ตรงไปตรงมาแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือการแก้ไขปัญหาแบบไทย ๆ อย่าง การมัด การผูก การร้อย ฯลฯ เข้ามาเป็นส่วนประกอบ โดยที่ตัวกระบวนการทำงานยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นจริงในธรรมชาติแบบสามัญ ทางความงามและความรู้สึก เหมือนกับสามารถนำวัตถุชิ้นนั้นมาใช้ได้จริง ตัวชิ้นงานที่ออกมามีลักษณะกึ่งนามธรรมถึงความเป็นนามธรรมในรูปลักษณะของตัวผลงานบางชิ้นรูปร่างรูปทรงดูแปลกตา ถูกนำมาจัดวางอย่างไร้กรอบข้อจำกัดให้ผลงานแต่ละชิ้นมีบทบาทและหน้าที่ที่เท่าเทียมกัน เสมือนเป็นพื้นที่บทสนทนาระหว่างผลงานแต่ละชิ้นให้มีชีวิตชีวา รู้สึกถึงความเป็นอิสระ

4.1.2.3 วิเคราะห์รูปแบบ

รูปแบบการสร้างสรรค์และการนำเสนอผลงานมีลักษณะไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อวัตถุดิบของต่างชนิด ต่างบริบทการใช้สอย ถูกนำมาสร้างสรรค์เป็นวัตถุดิบใหม่ ที่เกิดจากการแปลงรูปวัตถุ จากกระบวนการประกอบสร้าง ดัดแปลง ประยุกต์ใช้ ทั้งนี้ผลงานสร้างสรรค์มีบริบทเดียวกันกับสิ่งที่เป็นแรงบันดาลใจแรกเริ่มนั่นคือ การนำวัสดุซ้ำของกลับมาใช้ใหม่ของผู้นคน หรือที่เรียกอีกอย่างว่า “Upcycling” คือการพัฒนาเศษวัสดุอย่างสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการแปลงสภาพวัสดุเหลือใช้ รวมถึงการออกแบบวัตถุซ้ำของแบบไทยคอลลาจ (Collage) ในวิถีความเป็นอยู่ในสิ่งแวดล้อมของสังคมเมือง (กรุงเทพฯ) สิ่งเหล่านี้ได้สะท้อนถึง ผู้คน กิจกรรม เวลา และพื้นที่ บอกเล่าเรื่องราวภาพสังคมและวิถีคิดแบบคนไทย ความมีส่วนร่วมหรือการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้นคนจำนวนหนึ่งบนพื้นที่สังคมให้เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้พบเห็นทั่วไป เช่นเดียวกันกับผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าที่พยายามแผ่แผ่คิด บ่งบอกเรื่องราว ประสบการณ์และมุมมอง ผ่านวัตถุสิ่งของที่ถูกระดมขึ้นในช่วงเวลาปัจจุบันที่มนุษย์ต่างต้องดิ้นรนปรับตัวให้เข้ากับโลกยุคใหม่หรือสังคมเมืองที่ถูกพัฒนาอย่างรวดเร็ว วัตถุสิ่งของที่ถูกรวบรวมขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์ จึงเป็นตัวแทนของการแก้ไขปัญหาหรือหาทางออกในการดำรงชีวิตอย่างง่ายด้วยการทำมือ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์เริ่มจากการเลือกใช้วัตถุเหลือใช้ที่พบในชีวิตประจำวันใกล้ตัว นำมาทดลอง ดัดแปลง พลิกแพลงอย่างง่าย ๆ ด้วยการเพิ่มเข้าและเอาออก ตามคุณสมบัติเดิมของตัววัตถุนั้น ในระยะต่อมาเริ่มมีการพลิกแพลงที่มากขึ้น ไม่จำกัดแค่สิ่งของประเภทใดประเภทหนึ่ง วัตถุเริ่มมีสี สัน มีรูปทรงและมีขนาดที่หลากหลาย ดึงดูดความสนใจให้จินตนาการไปสู่สิ่งใหม่ ในความเป็นจริงวัตถุต่างชนิดกันย่อมเกิดความขัดแย้งกันในข้อจำกัดของคุณสมบัติ แต่ถ้ามองในแง่สุนทรียภาพทางศิลปะ สิ่งเหล่านี้คือการสร้างความกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวในความงามแบบ Art Form

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “แปลงรูปวัตถุ” เป็นการสร้างสรรค์ผลงาน โดยมีแรงบันดาลใจจากวัตถุสิ่งของเหลือใช้ และเรื่องราวที่ปรากฏบนพื้นที่สังคมเมืองในปัจจุบัน การประยุกต์ใช้วัตถุสิ่งของทั้งหมดประสิทธิภาพใช้สอยในบทบาทหน้าที่เดิม ด้วยการศึกษาดูลอง ประกอบสร้างวัตถุด้วยการแปลงรูป จากวัตถุสิ่งหนึ่งไปสู่วัตถุอีกสิ่งหนึ่ง แสดงรูปทรง สาระ ความหมายทางวัตถุที่ต่างไปจากเดิม ด้วยกระบวนการออกแบบ ประดิษฐ์ ซ่อมสร้าง พลิกแพลง ดัดแปลง ประยุกต์ใช้ ด้วยเทคนิควิธีการเรียบง่ายอย่างการ เชื่อมต่อ ปะ ดัด มัด ผูก ร้อย ฯลฯ แบบ ชาวบ้านหรือตามภูมิปัญญาแบบไทย ๆ โดยแนวทางในกระบวนการสร้างสรรค์สิ่งใหม่จากเศษวัตถุ สิ่งของคือการนำเอาลักษณะทางกายภาพเดิมที่ติดมา คือรูปทรง สี สัน พื้นผิว มาต่อยอดพัฒนา ขอบเขตทางความคิด สร้างจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ นอกจากสุนทรียภาพทางความงามที่ได้ถูกถ่ายทอดออกมาแล้วจากความรู้สึกและจินตนาการ เนื้อหาเรื่องราว ร่องรอยความเก่าที่ผ่านการใช้งานและกาลเวลา ด้วยการตีความใหม่จากการแปลงรูปวัตถุ ผสมผสานกับจินตนาการความรู้สึกที่มีต่อวัตถุสิ่งของที่นำมา สร้างสรรคจากทัศนคติส่วนตัว สร้างสรรคออกมาเป็นผลงานสื่อผสม 3 มิติ จากการแปลงรูปประกอบ สร้างวัตถุสิ่งของเหลือใช้ ไปสู่รูปทรงนามธรรมที่ให้สาระทางศิลปะและสุนทรียภาพทางความคิดที่ แตกต่างออกไปจากเดิม ตลอดจนการศึกษาทำความเข้าใจ ลงพื้นที่สำรวจและค้นคว้าข้อมูลด้าน ทฤษฎีและการศึกษาแรงบันดาลใจจากศิลปิน ทั้งด้านวิธีคิดและกระบวนการสร้างสรรค์ นำมา ประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ทบทวนแก้ไขแนวความคิดและกระบวนการทำงาน เรียนรู้และ พัฒนารูปแบบของผลงานอย่างต่อเนื่อง ให้มีความสอดคล้องในเนื้อหาของวัตถุและวิธีการสร้างสรรค์ ถูกนำเสนออย่างเรียบง่าย สามัญแบบวิถีชีวิตของผู้คนบนพื้นที่สังคมเมือง ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

ตลอดระยะเวลาในการสร้างสรรค์ ทดลอง ปรับเปลี่ยนและรวบรวมข้อมูลในวิทยานิพนธ์ มี การแก้ไขและพัฒนาารูปแบบของผลงานอย่างต่อเนื่อง จนบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เป็น ที่พึงพอใจตามที่ต้องการนำเสนอและบอกเล่ามุมมองที่มนุษย์มีต่อวัตถุรอบข้างผ่านการแปลงรูปวัตถุ สิ่งของ จนเกิดอัตลักษณ์ใหม่ที่ยังคงแฝงความเป็นรูปแบบบุคลิกลักษณะไทย

รายการอ้างอิง

คมชัดลึก. (2559). **ได้ร่มพระปรีชา พระบิดาแห่งช่างไทย**. Retrieved from

<https://www.komchadluek.net/news/edu-health/246212>

ชลูด นิ่มเสมอ. (2534). **องค์ประกอบของศิลปะ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ธฤต อภิชาติวณิช. (2559, 3 เมษายน 2559). **การงานอาชีพและเทคโนโลยี**. Retrieved from

<https://sites.google.com/site/lxngngngngngngngng>

ประชา สุวีรานนท์. (2558). **ไทย ๆ อัตลักษณ์ไทย : จากไทยสู่ไทย ๆ**. กรุงเทพฯ: ฟ้าเดียวกัน.

ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์. (2561). **Arte Povera ปฏิเสธคุณค่าความงามตามขนบด้วยสิ่งไร้ค่า**. Retrieved from

<https://themomentum.co/arte-povera>

รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน. **การเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทยและสังคมโลก**. Retrieved from

<https://edupol.org/eduOrganize/eLearning/generalStaff/doc/group02/03/01.pdf>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	พิเชษฐ ย้งพบ
วัน เดือน ปี เกิด	1 มิถุนายน 2538
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	2564 ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ กลุ่มวิชาเอกศิลป์ไทย คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2562 ศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ กลุ่มวิชาเอกศิลป์ไทย คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	659 แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170
ผลงานตีพิมพ์	2564 นิทรรศการ “ปรากฏการณ์แห่งชีวิต โดยศิลปินกลุ่ม โป๊ยเขียน” ณ ห้างสรรพสินค้าไอคอนสยาม กรุงเทพมหานคร 2563 นิทรรศการ “ศิลปกรรมรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 37” ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ จ.นครปฐม 2562 นิทรรศการ “1971 Art Thesis Exhibition ครั้งที่ 1” ณ หอศิลป์บรมราชกุมารี อาคารศูนย์ปฏิบัติการ ทัศนศิลป์สิริธร คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จ.นครปฐม 2562 นิทรรศการ “1971 Art Thesis Exhibition ครั้งที่ 2” ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร 2562 ร่วม “โครงการพัฒนาศักยภาพศิลปินรุ่นใหม่ ประจำปี 2562” ณ ศูนย์การเรียนรู้ วัฒนธรรมอันดามัน จ.กระบี่ 2561 ร่วม “เวิร์คช็อปศิลปินนานาชาติ เทศกาลศิลปะและ วัฒนธรรมครั้งที่ 2” ณ ศูนย์ศิลปะวิถี จ.ตรัง 2561 นิทรรศการ “ไทยยังไฉ่ 2” ณ หอศิลป์บรมราชกุมารี

		อาคารศูนย์ปฏิบัติการทัศนศิลป์สิริธร คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จ.นครปฐม
รางวัลที่ได้รับ	2561	นิทรรศการ “ศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 64” ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรุงเทพมหานคร
	2561	รางวัลที่ 3 (ระดับอุดมศึกษา) โครงการจินตนาการสืบสาน วรรณกรรมไทยกับอินทขิปปีที่ 12
	2560	รางวัลสนับสนุนพิเศษ (ระดับอุดมศึกษา) โครงการ จินตนาการสืบสานวรรณกรรมไทยกับอินทขิปปีที่ 11
	2560	รางวัลที่ 2 เกียรตินิยมเหรียญเงิน จิตรกรรมเพชรยอดมงกุฎ ครั้งที่ 2

